

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΥΣΤΑΣΗ (ΕΕ) 2023/1425 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 27ης Ιουνίου 2023

σχετικά με τη διευκόλυνση της χρηματοδότησης για τη μετάβαση σε μια βιώσιμη οικονομία

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 292,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η μετάβαση σε μια βιώσιμη οικονομία έως το 2050 αποτελεί πρόκληση, αλλά προσφέρει επίσης ευκαιρίες για την οικονομία της Ένωσης. Οι επενδύσεις στην πράσινη μετάβαση θα βοηθήσουν ώστε η Ευρώπη να καταστεί η πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρος με βιώσιμη οικονομία.
- (2) Είναι αναγκαία η ανάληψη επείγουσας δράσης κατά την τρέχουσα δεκαετία για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 55 % και την επίτευξη των περιβαλλοντικών μας στόχων, ιδίως εκείνων που σχετίζονται με τη φύση και τις κρίσεις που αφορούν το νερό, έως το 2030. Από το 2021 έως το 2030 η Ένωση θα χρειαστεί να επενδύσει περισσότερα από σχεδόν 700 δισεκατ. EUR ετησίως σε σύγκριση με την περίοδο 2011 έως 2020 για την απανθρακοποίηση της οικονομίας της, την επίτευξη των περιβαλλοντικών της στόχων (¹) και των στόχων της προτεινόμενης πράξης για μια βιομηχανία μηδενικών καθαρών εκπομπών (²).
- (3) Η χρηματοδότηση για τη μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη και βιώσιμη οικονομία είναι σήμερα απαραίτητη για τις επιχειρήσεις που επιδύουν να γίνουν βιώσιμες, αλλά δεν μπορούν να μεταβούν μονομιάς σε ένα πλήρως φιλικό προς το περιβάλλον και κλιματικά ουδέτερο μοντέλο επιδόσεων. Η χρηματοδότηση της μετάβασης θα είναι αναγκαία κατά τα επόμενα έτη για να διασφαλιστεί η έγκαιρη και ομαλή μετάβαση της πραγματικής οικονομίας στη βιωσιμότητα, διασφαλίζοντας παράλληλα την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της ΕΕ. Δεν είναι ακόμη διαθέσιμες όλες οι τεχνολογίες για μια βιώσιμη οικονομία και οι οικονομικοί παράγοντες μπορούν να επιτύχουν τους εν λόγω στόχους με διαφορετικό ρυθμό.
- (4) Η βιώσιμη χρηματοδότηση συνίσταται στη χρηματοδότηση τόσο του τμήματος που είναι ήδη φιλικό προς το περιβάλλον όσο και του τμήματος που θα μεταβαίνει σε αυτά τα επίπεδα επιδόσεων συν τω χρόνῳ. Το επίπεδο των βιώσιμων επενδύσεων αναμένεται να αυξηθεί με την πάροδο του χρόνου, καθώς η μετάβαση θα σημειώνει πρόοδο.
- (5) Μολονότι το νομικό πλαίσιο της Ένωσης δεν ορίζει την έννοια της χρηματοδότησης της μετάβασης, ως χρηματοδότηση της μετάβασης θα πρέπει να νοείται η χρηματοδότηση της βελτίωσης των κλιματικών και των περιβαλλοντικών επιδόσεων για τη μετάβαση σε μια βιώσιμη οικονομία, με ρυθμό συμβατό με τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς στόχους της ΕΕ.

(¹) Η Ένωση θα χρειαστεί να επενδύσει 477 δισεκατ. EUR περισσότερα ετησίως κατά την περίοδο 2021-2030 σε σύγκριση με την περίοδο 2011-2020 για την επίτευξη των στόχων της για μείωση των εκπομπών στους τομείς της ενέργειας και των μεταφορών. Θα χρειαστεί να επενδύσει επιπλέον 110 δισεκατ. EUR ετησίως για την επίτευξη των περιβαλλοντικών της στόχων. Για λεπτομέρειες, βλέπε το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής «Investment needs assessment and funding availabilities to strengthen the EU's Net-Zero technology manufacturing capacity» (Εκτίμηση των επενδυτικών αναγκών και διαθεσιμότητα χρηματοδότησης για την ενίσχυση της παραγωγικής ικανότητας της ΕΕ σε τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών) [SWD (2023) 68 final], και την ανακοίνωση της Επιτροπής «Η οικονομία της ΕΕ μετά την COVID-19: επιπτώσεις για την οικονομική διακυβέρνηση» [COM(2021) 662 final].

(²) Πρόταση Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος παραγωγής προϊόντων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ευρώπης (πράξη για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών), [COM (2023) 161 final].

- (6) Το πλαίσιο της ΕΕ για τη βιώσιμη χρηματοδότηση, συμπεριλαμβανομένων του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁾, των μεθοδολογιών που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/2089 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁴⁾, της οδηγίας (ΕΕ) 2022/2464 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁵⁾ και της πρότασης κανονισμού για τα ευρωπαϊκά πράσινα ομόλογα, ⁽⁶⁾ περιλαμβάνει διασφαλίσεις και αρχές που μπορούν να αποσαφηνίσουν περαιτέρω σε τι συνίσταται η χρηματοδότηση της μετάβασης.
- (7) Η χρηματοδότηση της μετάβασης σε μια κλιματικά ουδέτερη και βιώσιμη οικονομία βρίσκεται στο επίκεντρο της ανακοίνωσης της Επιτροπής «Στρατηγική χρηματοδότησης της μετάβασης προς τη βιώσιμη οικονομία» του 2021⁽⁷⁾, στην οποία περιγράφεται η ανάγκη για μια προσέγγιση χωρίς αποκλεισμούς όσον αφορά τη βιώσιμη χρηματοδότηση, ανεξάρτητα από τομείς, γεωγραφική θέση, παράγοντες και διαφορετικά σημεία εκκίνησης της μετάβασης.
- (8) Η παρούσα σύσταση αποσαφηνίζει την έννοια της χρηματοδότησης της μετάβασης, αναγνωρίζοντας τον σημαντικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι συμμετέχοντες στην αγορά με την εθελοντική χρήση εργαλείων του πλαισίου βιώσιμης χρηματοδότησης της Ένωσης, ανάλογα με τις ανάγκες, για τη χρηματοδότηση της μετάβασης.
- (9) Οι επιχειρήσεις, οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και οι επενδυτές, τα κράτη μέλη και οι εποπτικές αρχές θα μπορούν να αντλούν, να παρέχουν ή να προσεγγίζουν τη χρηματοδότηση της μετάβασης μέσω της εθελοντικής χρήσης εργαλείων βιώσιμης χρηματοδότησης, όπως ορίζεται στην παρούσα σύσταση.
- (10) Η παρούσα σύσταση αποσκοπεί στη στήριξη της χρηματοδότησης της μετάβασης σε ένα περιβάλλον εμπιστοσύνης για τους επενδυτές, με ενθάρρυνση της εθελοντικής χρήσης εργαλείων βιώσιμης χρηματοδότησης και με γνωστοποίησεις κατά τρόπο που να διασφαλίζεται η αξιοπιστία των επενδυτικών ευκαιριών μετάβασης.
- (11) Η παρούσα σύσταση βασίζεται στο πλαίσιο βιώσιμης χρηματοδότησης της Ένωσης και σε στοιχεία από κορυφαίες διεθνείς πρωτοβουλίες για τη χρηματοδότηση της μετάβασης, όπως οι κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τη χρηματοδότηση της μετάβασης⁽⁸⁾, το πλαίσιο για τη χρηματοδότηση της μετάβασης της Ομάδας των 20 (G20)⁽⁹⁾, η έκθεση σχετικά με τη χρηματοδότηση της μετάβασης της διενδούς πλατφόρμας για τη βιώσιμη χρηματοδότηση⁽¹⁰⁾ και η έκθεση της ομάδας εμπειρογνωμόνων υψηλού επιπέδου των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τις δεσμεύσεις μη κρατικών οντοτήτων για μηδενικές καθαρές εκπομπές⁽¹¹⁾. Ως εκ τούτου, οι διεθνείς επενδυτές, σύμφωνα με την παρούσα σύσταση, θα πρέπει να είναι σε θέση να συνδυάζουν τις κύριες πτυχές των οικείων στόχων μετάβασης και των χρηματοδοτικών αναγκών τους με τις πρακτικές της διενδούς αγοράς.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13). Στο εξής, ο όρος «ταξινομία» αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2020/852, καθώς και στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδόθηκαν δυνάμει του εν λόγω κανονισμού.

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2089 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2019, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1011 σχετικά με τους ενωσιακούς δείκτες αναφοράς για την κλιματική μετάβαση και τους ευθυγραμμισμένους με τη συμφωνία του Παρισιού ενωσιακούς δείκτες αναφοράς καθώς και τις γνωστοποίησεις σχετικά με την αειφορία για τους ενωσιακούς δείκτες (ΕΕ L 317 της 9.12.2019, σ. 17).

⁽⁵⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2022/2464 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014, της οδηγίας 2004/109/EK, της οδηγίας 2006/43/EK και της οδηγίας 2013/34/ΕΕ, όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων βιώσιμότητας από τις εταιρίες (ΕΕ L 322 της 16.12.2022, σ. 15).

⁽⁶⁾ Πρόταση - Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τα ευρωπαϊκά πράσινα ομόλογα (COM/2021/391 final). Επίτευξη πολιτικής συμφωνίας μεταξύ των συννομοθέτων στις 28 Φεβρουαρίου 2023.

⁽⁷⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Στρατηγική χρηματοδότησης της μετάβασης προς τη βιώσιμη οικονομία» [COM(2021) 390 final].

⁽⁸⁾ ΟΟΣΑ (2022), Κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τη χρηματοδότηση της μετάβασης: διασφάλιση της αξιοπιστίας των εταιρικών σχεδίων για την κλιματική μετάβαση: πράσινη χρηματοδότηση και επενδύσεις, Εκδόσεις ΟΟΣΑ, Παρίσι.

⁽⁹⁾ G20 (2022), Έκθεση της G20 για τη βιώσιμη χρηματοδότηση, 2022.

⁽¹⁰⁾ Διεθνής πλατφόρμα για τη βιώσιμη χρηματοδότηση (2022), Έκθεση για τη χρηματοδότηση της μετάβασης. Διατίθεται στη διεύθυνση: https://finance.ec.europa.eu/system/files/2022-11/221109-international-platform-sustainable-report-transition-finance_en.pdf

⁽¹¹⁾ Ομάδα εμπειρογνωμόνων υψηλού επιπέδου των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τις δεσμεύσεις μη κρατικών οντοτήτων για μηδενικές καθαρές εκπομπές (2022), Θέματα ακεραιότητας: δεσμεύσεις για μηδενικές καθαρές εκπομπές από επιχειρήσεις, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, πόλεις και περιφέρειες.

- (12) Η μετάβαση για την επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας⁽¹²⁾ περιλαμβάνει τη μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα έως το 2050, με στόχο τον περιορισμό της υπερθέρμανσης του πλανήτη σε 1,5 °C σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού που εγκρίθηκε στο πλαίσιο της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή⁽¹³⁾, τη μετάβαση σε μια οικονομία ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή, και τη μετάβαση σε μια περιβαλλοντικά βιώσιμη οικονομία, δηλαδή μια κυκλική, θετική για τη φύση οικονομία μηδενικής ρύπανσης, και τη βιώσιμη χρήση των υδάτινων και θαλάσσιων πόρων.
- (13) Οι συμμετέχοντες στην αγορά μπορούν να εφαρμόζουν την παρούσα σύσταση τόσο για την κλιματική όσο και για την περιβαλλοντική μετάβαση.
- (14) Οι επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων τόσο των μη χρηματοπιστωτικών όσο και των χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων) ενδέχεται να έχουν διαφορετικά σημεία εκκίνησης κατά τη μετάβασή τους στη βιώσιμότητα, ανάλογα με διάφορους παράγοντες, όπως οι τομείς και οι γεωγραφικές περιοχές στις οποίες δραστηριοποιούνται. Οι επιχειρήσεις έχουν επίσης διαφορετικές δυνατότητες και ικανότητες μετάβασης, ανάλογα με το μέγεθός τους, τους διαδέσιμους οικονομικούς και υλικούς πόρους ή τη διαθεσιμότητα υποδομής και τεχνολογιών. Ως εκ τούτου, οι επιχειρήσεις θα έχουν διαφορετικές χρηματοδοτικές ανάγκες.
- (15) Η χρήση της χρηματοδότησης μετάβασης είναι προαιρετική. Δεν έχουν όλες οι επιχειρήσεις, ούτε όλοι οι οικονομικοί τομείς μεγάλες ανάγκες χρηματοδότησης για την κλιματική ή την περιβαλλοντική μετάβαση. Ωστόσο, όπου οι επιπτώσεις μπορούν να μειωθούν και όντως μειώνονται, η βελτίωση αυτή θα πρέπει να αναγνωριστεί και η χρηματοδότηση για τον σκοπό αυτό θα πρέπει να διευκολυνθεί.
- (16) Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (MME) ενδέχεται να χρειαστεί να χρηματοδοτήσουν τη μετάβασή τους και, σε αυτή την περίπτωση, θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τη λήψη χρηματοδότησης μετάβασης παρέχοντας καίριες πληροφορίες για τη βιώσιμότητα. Ωστόσο, λόγω του μεγέθους τους και των πιο περιορισμένων πόρων τους, αυτό μπορεί να είναι δύσκολο και δαπανηρό. Οι MME ενδέχεται να χρειαστούν τη στήριξη των χρηματοδοτικών εταίρων τους, των προμηθευτών και των πελατών τους στην αξιακή αλυσίδα τους κατά την εξέταση των χρηματοδοτικών αναγκών τους για τη μετάβαση και κατά την πρόσβαση σε χρηματοδότηση μετάβασης στην πράξη. Οι μεγάλοι εταιρικοί και ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί καλούνται να εφαρμόζουν την αρχή της αναλογικότητας όταν συνεργάζονται με MME και να επιδεικνύουν αυτοσυγκράτηση όταν ζητούν πληροφορίες από εταίρους, προμηθευτές και πελάτες της αξιακής αλυσίδας των MME.
- (17) Η χρηματοδότηση της μετάβασης μπορεί επίσης να συμβάλει στη χρηματοδότηση της μετάβασης επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε τομείς οι οποίοι επηρεάζονται περισσότερο από τη μετάβαση σε μια βιώσιμη οικονομία. Για παράδειγμα, οι νέες επενδύσεις και οι σχετικές κεφαλαιουχικές δαπάνες των επιχειρήσεων μπορούν να είναι συμβατές με τη μετάβαση με σκοπό την επίτευξη των κλιματικών και περιβαλλοντικών στόχων της Ένωσης.
- (18) Οι ανάγκες χρηματοδότησης της μετάβασης μπορούν να προσδιοριστούν μέσω του σχεδιασμού για το μέλλον και του καθορισμού στόχων μετάβασης. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί, για παράδειγμα, με τον καθορισμό των βραχυπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στόχων και δράσεων της εταιρείας που συνάδουν με τη μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη και βιώσιμη οικονομία, καθώς και με τον καθορισμό επενδυτικών σχεδίων και σχεδίων δράσης στα οποία αναφέρονται οι πόροι που έχουν κατανεμηθεί και οι πόροι που εξακολουθούν να χρειάζονται ώστε να διασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων και ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των δράσεων με διαφανή, αξιόπιστο και συνεπή τρόπο. Τα ανωτέρω μπορούν να πραγματοποιηθούν τόσο σε επίπεδο εταιρείας όσο και σε επίπεδο δραστηριότητας, ανάλογα με τον πού προκύπτει η ανάγκη χρηματοδότησης της μετάβασης.
- (19) Ο σχεδιασμός της μετάβασης, ήτοι η διαδικασία με την οποία οι επιχειρήσεις μετουσιώνουν τις περιβαλλοντικές και κλιματικές φιλοδοξίες τους σε δράσεις, μπορεί να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να ελαχιστοποιήσουν τους στρατηγικούς και οικονομικούς κινδύνους που συνδέονται με τη μετάβαση, να εντοπίσουν επιχειρηματικές ευκαιρίες και να αποσαφηνίσουν την επιχειρηματική στρατηγική τους, η οποία μπορεί να προσελκύσει νέους επενδυτές και επιχειρηματικούς εταίρους.
- (20) Ωστόσο, οι επιχειρήσεις μπορούν επίσης να χρησιμοποιούν τα εργαλεία βιώσιμης χρηματοδότησης της Ένωσης, όπως η ταξινομία, όχι μόνο για να δημιουργούν τις ευθυγραμμισμένες με την ταξινομία δραστηριότητες και κεφαλαιουχικές δαπάνες, αλλά και ως μελλοντοστρεφές εργαλείο για την οικεία διαδικασία μετάβασης, χρησιμοποιώντας τα κριτήρια της ταξινομίας ως σημεία αναφοράς για τον καθορισμό στόχων. Η ταξινομία χρησιμοποιείται ολοένα και περισσότερο για τους σκοπούς της χρηματοδότησης της μετάβασης, με πολλές επιχειρήσεις να αναφέρουν ευθυγραμμισμένες με την ταξινομία κεφαλαιουχικές δαπάνες που είναι σημαντικά υψηλότερες από τα ευθυγραμμισμένα έσοδα, ιδίως σε τομείς υψηλού αντικτύπου.

⁽¹²⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών. Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία [COM(2019) 640 final].

⁽¹³⁾ Εγκρίθηκε από την Ένωση στις 5 Οκτωβρίου 2016· απόφαση (ΕΕ) 2016/1841 του Συμβουλίου, της 5ης Οκτωβρίου 2016, για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της συμφωνίας του Παρισιού που εγκρίθηκε στο πλαίσιο της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (ΕΕ L 282 της 19.10.2016, σ. 1).

- (21) Οι επενδύσεις για την επίτευξη ευθυγράμμισης με την ταξινομία εντός 5 (κατ' εξαίρεση εντός 10) ετών αναγνωρίζονται ως κεφαλαιουχικές δαπάνες που ευθυγραμμίζονται πλήρως με την ταξινομία, εάν συνοδεύονται από σχέδιο κεφαλαιουχικών δαπανών, το οποίο αποτελεί τύπο σχέδιου μετάβασης σε επίπεδο δραστηριότητας⁽¹⁴⁾. Επιπλέον, οι επενδύσεις σε μεταβατικές δραστηριότητες, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2020/852, είναι επενδύσεις στις βέλτιστες διαδέσμες τεχνολογίες και, ως εκ τούτου, αναγνωρίζονται επίσης ως ευθυγραμμισμένες με την ταξινομία, υπό την προϋπόθεση ότι δεν οδηγούν σε μακροπρόθεσμο εγκλωβισμό σε διαδικασίες υψηλής έντασης άνθρακα ούτε παρεμποδίζουν την ανάπτυξη περισσότερο πράσινων τεχνολογιών. Πρόκειται για οικονομικές δραστηριότητες για τις οποίες δεν υπάρχει επί του παρόντος εναλλακτική τεχνολογία και οι επιδόσεις των οπίων βρίσκονται σε πορεία μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα στο μέλλον. Για να εξασφαλιστεί η συνεχής βελτίωση καθ' όλη τη διάρκεια της μετάβασης, ο κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 προβλέπει την επανεξέταση των τεχνικών κριτηρίων ελέγχου για τις μεταβατικές δραστηριότητες ανά τριετία, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι νέες τεχνολογίες και τα επιστημονικά στοιχεία ευθύς μόλις καταστούν διαθέσιμα.
- (22) Η ταξινομία μπορεί επίσης να αποτελέσει χρήσιμο οδηγό, συμπληρώνοντας τους κλιματικούς ή περιβαλλοντικούς στόχους ή τα σχέδια μετάβασης, για οικονομικές δραστηριότητες που δεν μπορούν να συμβάλουν σημαντικά σε έναν από τους περιβαλλοντικούς στόχους που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2020/852, αλλά όπου εξακολουθούν να είναι δυνατές σημαντικές βελτίωσεις των περιβαλλοντικών επιδόσεων. Τα κριτήρια και οι αρχές της μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον καθορισμό ενδιάμεσων ή ελάχιστων στόχων, για τους οποίους θα μπορούσε να παρασχεθεί χρηματοδότηση μετάβασης, εάν οι επενδύσεις συνάδουν με τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς στόχους της ΕΕ⁽¹⁵⁾. Αυτό θα πρέπει να διασφαλίζεται μέσω σχεδίου μετάβασης για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα (σχέδιο μετάβασης βάσει δραστηριότητας).
- (23) Τα στοιχεία καταδεικνύουν ότι η ταξινομία λειτουργεί κατά τα προβλεπόμενα, με τις εταιρείες του δείκτη STOXX Europe 600 που ανέφεραν έως τώρα μη μηδενική ευθυγράμμιση με την ταξινομία⁽¹⁶⁾, κατά μέσο όρο να αναφέρουν ευθυγράμμιση με την ταξινομία περίπου 23 % για τις κεφαλαιουχικές δαπάνες, 24 % για τις επιχειρησιακές δαπάνες και 17 % για τα έσοδα⁽¹⁷⁾.
- (24) Οι δείκτες αναφοράς της ΕΕ για την κλιματική μετάβαση και οι ευθυγραμμισμένοι με τη συμφωνία του Παρισιού δείκτες αναφοράς της ΕΕ αποτελούν κατάλληλα εργαλεία για τον σχεδιασμό χαρτοφυλακίων με στόχους απανθρακοποίησης. Τα επενδυτικά κεφάλαια που παρακολουθούν τους εν λόγω δείκτες αναφοράς έχουν αυξήσει σημαντικά και αποτιμώνται επί του παρόντος σε 116 δισεκατ. EUR. Επίσης, αυξάνεται η χρήση αγορακεντρικών και περιβαλλοντικών, κοινωνικών και σχετικών με τη διακυβέρνηση (ΠΚΔ) δεικτών αναφοράς με χαρακτηριστικά περιβαλλοντικής βιωσιμότητας.
- (25) Τα σχέδια μετάβασης αποτελούν χρήσιμο εργαλείο για τη μετουσίωση των κλιματικών ή περιβαλλοντικών στόχων, στο επίπεδο τόσο των επιχειρήσεων όσο και των οικονομικών δραστηριοτήτων, σε δράσεις και σε επενδυτικό σχέδιο κατά την επικοινωνία με ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και επενδυτές. Οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και οι επενδυτές θα μπορούσαν επίσης να λαμβάνουν υπόψη πληροφοριακά στοιχεία από τα σχέδια μετάβασης και την ακεραιότητα, τη διαφάνεια και τη λογοδοσία που χαρακτηρίζουν τους στόχους οι οποίοι περιλαμβάνονται στα σχέδια, κατά την εκτίμηση των κινδύνων μετάβασης και των υλικών κινδύνων βιωσιμότητας που συνδέονται με μια επένδυση.
- (26) Επί του παρόντος, τα σχέδια μετάβασης δεν είναι υποχρεωτικά, αλλά αναδύονται ως ένα από τα καίρια σημασίας μελλοντοστρεφή εργαλεία τα οποία μπορούν να χρησιμοποιούν οι επιχειρήσεις για να καθορίσουν και να διατυπώσουν τους στόχους τους και να προβλέψουν τη χρηματοδότηση που απαιτείται για την επίτευξη των εν λόγω στόχων, και περιλαμβάνουν πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τα ορόσημα, τις δραστηριότητες, τις διαδικασίες και τους πόρους. Τα σχέδια μετάβασης μπορούν να καθορίζονται με βάση την οδηγία (ΕΕ) 2022/2464 και τα πρότυπα υποβολής εκθέσεων δυνάμει της εν λόγω οδηγίας, διαν τα σχέδια μετάβασης αποτελούν μέρος της συνολικής επιχειρηματικής στρατηγικής μιας επιχειρησης που αποσκοπεί στην ευθυγράμμισή της με τον στόχο της συμφωνίας του Παρισιού για περιορισμό της αύξησης της θερμοκρασίας του πλανήτη σε 1,5 °C.

⁽¹⁴⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2021/2178 της Επιτροπής, της 6ης Ιουλίου 2021, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη διευκρίνιση του περιεχομένου και της παρουσίασης των πληροφοριών που πρέπει να δημοσιοποιούνται από τις επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 19α ή στο άρθρο 29α της οδηγίας 2013/34/ΕΕ όσον αφορά τις περιβαλλοντικά βιωσιμές οικονομικές δραστηριότητες, και τον καθορισμό της μεθοδολογίας για τη συμμόρφωση με την υποχρέωση γνωστοποίησης (ΕΕ L 443 της 10.12.2021, σ. 9), παράρτημα I.

⁽¹⁵⁾ Οι δαπάνες για σχέδια μετάβασης βάσει δραστηριότητας δεν μπορούν να θεωρηθούν ευθυγραμμισμένες με την ταξινομία εάν δεν πληρούν πλήρως τα αντίστοιχα κριτήρια της ταξινομίας, μπορούν ωστόσο να αποτελέσουν σημαντικό βήμα προς τη βελτίωση των επιπέδων των επιδόσεων βιωσιμότητας και να προσελκύσουν χρηματοδότηση μετάβασης.

⁽¹⁶⁾ Από τις 17 Μαΐου 2023, το 63 % των επιχειρήσεων του STOXX Europe 600 είχαν ήδη δημοσιοποιήσει την επιλεξιμότητά τους για την ταξινομία και την ευθυγράμμισή τους με αυτή για το οικονομικό έτος 2022· πηγή: Bloomberg.

⁽¹⁷⁾ Σχεδόν δύο στις τρεις εταιρείες που γνωστοποίησαν επιλέξιμες για την ταξινομία κεφαλαιουχικές δαπάνες ανέφεραν ένα μη μηδενικό ποσοστό ευθυγράμμισμένων εσόδων· Πηγή: Bloomberg.

- (27) Οι επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των υποχρεώσεων υποβολής εκδόσεων της οδηγίας (ΕΕ) 2022/2464 πρέπει να κοινοποιούν τυχόν χρονικά καθορισμένους στόχους για θέματα βιωσιμότητας που ενδέχεται να έχουν, καθώς και τυχόν σχέδια που ενδέχεται να έχουν για να διασφαλίσουν ότι το επιχειρηματικό μοντέλο τους και η επιχειρηματική στρατηγική τους είναι συμβατά με τη μετάβαση σε μια βιώσιμη οικονομία και τον περιορισμό της υπερθέρμανσης του πλανήτη σε 1,5 °C.
- (28) Τον Φεβρουάριο του 2022 η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση οδηγίας σχετικά με την εταιρική δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα⁽¹⁸⁾, προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι εταιρίες που δραστηριοποιούνται στην εσωτερική αγορά επιτυχάνουν αποτελέσματα όσον αφορά τη μετάβαση των οικονομιών μας στη βιωσιμότητα. Προτείνει, οι εταιρίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας να εγκρίνουν σχέδιο προκειμένου να διασφαλίσουν ότι τα επιχειρηματικά μοντέλα και η στρατηγική της εταιρείας είναι συμβατά με τη μετάβαση σε μια βιώσιμη οικονομία και με τον περιορισμό της υπερθέρμανσης του πλανήτη σε 1,5 °C σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού.
- (29) Ένα σχέδιο μετάβασης, το οποίο αποτελεί πτυχή της συνολικής στρατηγικής της επιχείρησης, μπορεί επίσης να καλύπτει τη μετάβαση σε περιβαλλοντικούς στόχους. Η αξιοπιστία ενός σχεδίου μετάβασης μπορεί να ενισχυθεί με την έγκρισή του από τη διοίκηση της εταιρείας, με ένα διαφρωμένο σύνολο βραχυπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στόχων και δράσεων, συμπεριλαμβανομένων των κατανεμημένων και αναγκαίων πόρων για να διασφαλιστεί ότι οι στόχοι και οι δράσεις υλοποιούνται με αξιόπιστο και συνεπή τρόπο, καθώς και με τον συνυπολογισμό και την αποφυγή του μακροπρόθεσμου εγκλωβισμού σε δραστηριότητες ή περιουσιακά στοιχεία έντασης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή σε δραστηριότητες ή περιουσιακά στοιχεία που είναι εξαιρετικά επιβλαβή για το περιβάλλον, λαμβάνοντας υπόψη τον χρόνο ζωής των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων.
- (30) Οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί διαδραματίζουν καίριο ρόλο στη στήριξη της μετάβασης της πραγματικής οικονομίας στη βιωσιμότητα. Ως εκ τούτου, η παροχή χρηματοδότησης μετάβασης στην πραγματική οικονομία επιτρέπει στον χρηματοπιστωτικό τομέα να εκπληρώσει τη χρηματοδοτική του λειτουργία κατά τη διάρκεια της μετάβασης, μειώνει τον κίνδυνο της μετάβασης καθ' όλη τη διάρκειά της, και επιτρέπει στον τομέα να πραγματοποιήσει ομαλά τη μετάβασή του. Η χρηματοδότηση της μετάβασης και οι σχετικές επενδύσεις μπορούν να μειώσουν τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο της μετάβασης μελλοντικά, ακόμη και αν δεν υφίσταται αυτομάτως μικρότερος χρηματοοικονομικός κίνδυνος από άλλες επενδύσεις.
- (31) Τόσο ο τραπέζικός δανεισμός όσο και οι επενδύσεις είναι σημαντικά για τη χρηματοδότηση της πραγματικής οικονομίας και αμφότερα αναμένεται να παράσχουν σημαντικά ποσά χρηματοδότησης μετάβασης σε επιχειρήσεις. Οι τράπεζες και άλλοι θεομητοί επενδυτές βρίσκονται σε ιδιαίτερα καλή θέση ώστε να παρέχουν χρηματοδότηση μετάβασης στους πελάτες τους, δεδομένου ότι μπορούν να αξιοποιήσουν τις στενές σχέσεις με τους πελάτες τους. Στο πλαίσιο αυτό, οι τράπεζες μπορούν να εξετάσουν την παρούσα σύσταση σε συνδυασμό με τις διατάξεις σχετικά με τους κινδύνους μετάβασης και τους υλικούς κινδύνους της οδηγίας 2013/36/EU του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁹⁾ και του κανονισμού^(EE) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁰⁾, οι οποίες επί του παρόντος βρίσκονται στο στάδιο της αναθεώρησης.
- (32) Στο πλαίσιο της επικείμενης γνωμοδότησης της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών σχετικά με τα πράσινα δάνεια⁽²¹⁾, καθώς και των εργασιών της πλατφόρμας για τη βιώσιμη χρηματοδότηση⁽²²⁾, θα εξεταστούν διάφορες πτυχές της χρηματοδότησης μετάβασης και θα παρασχεθεί σχετική ενημέρωση για τη μελλοντική εξέταση του θέματος.
- (33) Οι γνωστοποίησεις βιωσιμότητας συμβάλλουν στον εξορθολογισμό της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών και των επιχειρήσεων που βρίσκονται σε στάδιο μετάβασης. Για παράδειγμα, οι μελλοντοστρεφείς πληροφορίες σχετικά με κλιματικούς ή περιβαλλοντικούς στόχους ή σχέδια μετάβασης, όταν υπάρχουν, μπορεί να παρέχουν χρήσιμα στοιχεία στους επενδυτές και τους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που έχουν οι ίδιοι πρόθεση μετάβασης. Οι πληροφορίες θα βοηθούν τους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και τους επενδυτές να αποφασίζουν τι θα συμπεριλαμβάνουν ή όχι στα επενδυτικά προϊόντα, αλλά και να αξιολογούν τις επιπτώσεις των διαφόρων επενδυτικών χρονικών οριζόντων και τους κινδύνους των μη αξιοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού.

⁽¹⁸⁾ Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την εταιρική δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα και για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937, [COM (2022) 71].

⁽¹⁹⁾ Οδηγία 2013/36/EU του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και το Συμβούλιο, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων, την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/EK και την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/EK και 2006/49/EK (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 338).

⁽²⁰⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1).

⁽²¹⁾ Η επικείμενη γνωμοδότηση κατόπιν σχετικού αιτήματος γνωμοδότησης που υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών σχετικά με τα πράσινα δάνεια και τα ενυπόδημα δάνεια, διατίθεται στη διεύθυνση: https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/About%20Us/Missions%20and%20tasks/Call%20for%20Advice/2022/CfA%20on%20green%20loans%20and%20mortgages/1043881/EBA%20Call%20for%20Advice%20Green%20Loans%20and%20Mortgages_Clean.pdf

⁽²²⁾ Η πλατφόρμα για τη βιώσιμη χρηματοδότηση που θεσπίστηκε με το άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με αυτή την πλατφόρμα διατίθενται στη διεύθυνση: https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/overview-sustainable-finance-old/platform-sustainable-finance_en

- (34) Οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και οι επενδυτές μπορούν επίσης να συμβάλουν στη μετάβαση προσφέροντας ειδικές χρηματοδοτικές λύσεις που σχετίζονται με αυτή και συνδέονται με κλιματικούς ή περιβαλλοντικούς στόχους που θέτουν οι επιχειρήσεις.
- (35) Τα κράτη μέλη καλούνται να συνεχίσουν να ενημερώνουν το κοινό όσον αφορά τις προσεγγίσεις σχετικά με την αναζήτηση ή την παροχή χρηματοδότησης μετάβασης. Επίσης, καλούνται να συνεχίσουν να παρέχουν κατάρτιση και τεχνική βοήθεια, οι οποίες μπορούν να συμβάλουν στην αύξηση της απορρόφησης της χρηματοδότησης μετάβασης, αλλά και ειδικές χρηματοδοτικές λύσεις σχετικές με τη μετάβαση σε επιχειρήσεις που επιδιώκουν να συμμετάσχουν σε αυτήν.
- (36) Οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (EEA) και οι εδνικές αρμόδιες αρχές στην Ένωση θα πρέπει να συνεχίσουν να ενημερώνουν το κοινό σχετικά με τις σχετικές προσεγγίσεις όσον αφορά τη χρηματοδότηση μετάβασης. Αυτό θα ενισχύσει την αυτοπειθηση των συμμετεχόντων στην αγορά ως προς το πώς μπορούν να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τα εργαλεία βιώσιμης χρηματοδότησης της Ένωσης και θα ενθαρρύνει την απορρόφηση της χρηματοδότησης μετάβασης, μειώνοντας τον κίνδυνο προβολής ψευδοοικολογικής ταυτότητας.
- (37) Η παρούσα σύσταση δεν περιέχει συστάσεις για όλες τις πτυχές της χρηματοδότησης της μετάβασης σε μια κλιματικά ουδέτερη και βιώσιμη οικονομία, αλλά αποσκοπεί στην αποσαφήνιση των βασικών εννοιών της χρηματοδότησης μετάβασης και της χρήσης εργαλείων που μπορούν να αυξήσουν την απορρόφηση της ιδιωτικής χρηματοδότησης μετάβασης.
- (38) Η σύσταση δεν εξαντλεί το θέμα, καθώς οι συμμετέχοντες στην αγορά μπορούν να βρουν και άλλους τρόπους για την προώθηση ή την άντληση χρηματοδότησης μετάβασης που να συνάδει με τη μετάβαση σε μια βιώσιμη οικονομία. Η σύσταση θα πρέπει να εξετάζεται παράλληλα με τυχόν μελλοντικές εξελίξεις στην αγορά ή στη νομοθεσία. Η πλατφόρμα για τη βιώσιμη χρηματοδότηση θα συμβάλει στον προσδιορισμό των σχετικών πρακτικών της αγοράς που σχετίζονται με τη χρηματοδότηση μετάβασης, ενώ οι συμμετέχοντες στην αγορά μπορούν να υποβάλουν παρατηρήσεις για την περαιτέρω βελτίωση των στοιχείων του πλαισίου βιώσιμης χρηματοδότησης και της χρήσης του για τη χρηματοδότηση μετάβασης μέσω της πλατφόρμας ή μέσω εκδηλώσεων προβολής που διοργανώνει η Επιτροπή, όπως εργαστήρια και διαλόγους με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η Επιτροπή θα εντείνει επίσης τη συνεργασία της με διεθνείς εταίρους, π.χ. μέσω της διεθνούς πλατφόρμας για τη βιώσιμη χρηματοδότηση και του επικείμενου συμβουλευτικού κόμβου για τη βιώσιμη χρηματοδότηση, στο πλαίσιο της Global Gateway, ώστε να προαγάγει την απορρόφηση και τη διεθνή διαλειτουργικότητα της χρηματοδότησης μετάβασης σε παγκόσμιο επίπεδο,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

- 1.1. Η παρούσα σύσταση αποτελεί συνέχεια της ανακοίνωσης της Επιτροπής με τίτλο «Στρατηγική χρηματοδότησης της μετάβασης προς τη βιώσιμη οικονομία»⁽²³⁾.
- 1.2. Στόχος της είναι να στηρίξει τους συμμετέχοντες στην αγορά που επιδιώκουν να λάβουν ή να χορηγήσουν χρηματοδότηση μετάβασης, παρέχοντας πρακτικές προτάσεις για τον τρόπο προσέγγισης της εν λόγω χρηματοδότησης.
- 1.3. Η παρούσα σύσταση απευθύνεται σε επιχειρήσεις που θέλουν να συμβάλουν στη μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και την περιβαλλοντική βιώσιμότητα, ενισχύοντας παράλληλα την ανταγωνιστικότητά τους, και αναζητούν χρηματοδότηση για επενδύσεις που υπηρετούν αυτό τον σκοπό. Αποβλέπει να εξηγήσει πώς χρησιμοποιούνται προς τούτο τα εργαλεία βιώσιμης χρηματοδότησης. Η χρηματοδότηση μετάβασης και η πράσινη χρηματοδότηση⁽²⁴⁾ διακρίνονται από τη γενική χρηματοδότηση, η οποία δεν έχει στόχους βιώσιμότητας.
- 1.4. Η παρούσα σύσταση γενικά δεν προορίζεται για εφαρμογή στις πολύ μικρές επιχειρήσεις⁽²⁵⁾, λόγω του μεγέθους και της διοικητικής τους ικανότητας.

⁽²³⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής — Στρατηγική χρηματοδότησης της μετάβασης προς τη βιώσιμη οικονομία (COM/2021/390 final).

⁽²⁴⁾ Η διάκριση και οι αλληλεπικαλύψεις μεταξύ της χρηματοδότησης μετάβασης και της πράσινης χρηματοδότησης, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο εξελίσσεται με την πάροδο του χρόνου, παρουσιάζονται στο τμήμα 1. του παραρτήματος.

⁽²⁵⁾ Η σύσταση 2003/361/EK της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 1) ορίζει την πολύ μικρή επιχείρηση ως επιχείρηση που απασχολεί λιγότερους από δέκα εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια ευρώ.

1.5. Η παρούσα σύσταση απευθύνεται επίσης

- α) στους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και επενδυτές που επιθυμούν να παράσχουν χρηματοδότηση μετάβασης σε επιχειρήσεις,
- β) στα κράτη μέλη και τις αρχές χρηματοπιστωτικής εποπτείας, ώστε να εντείνουν την ενημέρωση του κοινού σχετικά με το θέμα και να παράσχουν τεχνική βοήθεια, να προαγάγουν την απορρόφηση και την παροχή χρηματοδότησης για τη μετάβαση στην πραγματική οικονομία.

1.6. Η σύσταση εφαρμόζεται με την επιφύλαξη τυχόν ενωσιακής νομοθεσίας που καθορίζει νομικές υποχρεώσεις.

1.7. Οι μη ενωσιακοί φορείς είναι επίσης ευπρόσδεκτοι να χρησιμοποιούν την παρούσα σύσταση, αν και ενδέχεται να έχουν ειδικές ανάγκες που δεν εξετάζονται σε αυτήν.

2. ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

2.1. Ως **μετάβαση** νοείται η μετάβαση από τα σημερινά επίπεδα κλιματικών και περιβαλλοντικών επιδόσεων προς μια κλιματικά ουδετέρη, ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή και περιβαλλοντικά βιώσιμη οικονομία, εντός χρονοδιαγράμματος που επιτρέπει να επιτευχθούν:

- α) ο στόχος του περιορισμού της αύξησης της θερμοκρασίας του πλανήτη σε 1,5 °C σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού και, για τις επιχειρήσεις και τις δραστηριότητες εντός της Ένωσης, ο στόχος της επίτευξης κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 και της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 55 % έως το 2030, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁶⁾,
- β) ο στόχος της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή⁽²⁷⁾, και
- γ) άλλοι περιβαλλοντικοί στόχοι της Ένωσης, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2020/852, όπως η πρόληψη και ο έλεγχος της ρύπανσης, η προστασία και η αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων, η βιώσιμη χρήση και η προστασία των θαλάσσιων πόρων και των πόρων γλυκών υδάτων, και η μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία.

2.2. Ως **χρηματοδότηση μετάβασης** νοείται η χρηματοδότηση επενδύσεων που συμβάλλουν και είναι συμβατές με τη μετάβαση, η οποία αποτρέπει φαινόμενα εγκλωβισμού, όπως:

- α) επενδύσεις σε χαρτοφυλάκια που παρακολουθούν τους ενωσιακούς δείκτες αναφοράς για την κλιματική μετάβαση, καθώς και τους ευθυγραμμισμένους με τη συμφωνία του Παρισιού ενωσιακούς δείκτες αναφοράς (στο εξής: ενωσιακοί δείκτες αναφοράς για το κλίμα).
- β) επενδύσεις σε ευθυγραμμισμένες με την ταξινομία οικονομικές δραστηριότητες, π.χ.:
 - μεταβατικές οικονομικές δραστηριότητες, όπως ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 για τον στόχο του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής,
 - επιλέξιμες για την ταξινομία οικονομικές δραστηριότητες που καθίστανται ευθυγραμμισμένες με την ταξινομία σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2021/2178 της Επιτροπής εντός πέντε (και κατ' εξάρεση δέκα) ετών το αργότερο⁽²⁸⁾.
- γ) επενδύσεις σε επιχειρήσεις ή οικονομικές δραστηριότητες με αξιόπιστο σχέδιο μετάβασης σε επίπεδο επιχείρησης ή δραστηριότητας.
- δ) επενδύσεις σε επιχειρήσεις ή οικονομικές δραστηριότητες με αξιόπιστους επιστημονικά τεκμηριωμένους στόχους, εφόσον κρίνεται αναλογικό, που υποστηρίζονται από στοιχεία που διασφαλίζουν ακεραιότητα, διαφάνεια και λογοδοσία.

⁽²⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοδέτημα για το κλίμα») (ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1).

⁽²⁷⁾ Όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2020/852.

⁽²⁸⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2021/2178 της Επιτροπής, της 6ης Ιουλίου 2021, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη διευκρίνιση του περιεχομένου και της παρουσίασης των πληροφοριών που πρέπει να δημοσιοποιούνται από τις επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 19α ή στο άρθρο 29α της οδηγίας 2013/34/EU όσον αφορά τις περιβαλλοντικά βιώσιμες οικονομικές δραστηριότητες, και τον καθονισμό της μεθοδολογίας για τη συμπλήρωση με την υποχρέωση γνωστοποίησης (ΕΕ L 443 της 10.12.2021, σ. 9).

- 2.3. Ως **σχέδιο μετάβασης** νοείται η πτυχή της συνολικής στρατηγικής της επιχείρησης που καθορίζει τους στόχους και τις δράσεις της οντότητας για τη μετάβασή της προς μια κλιματικά ουδέτερη ή βιώσιμη οικονομία, μεταξύ των οποίων δράσεις όπως η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου σύμφωνα με τον στόχο του περιορισμού της κλιματικής αλλαγής στον $1,5^{\circ}\text{C}$.

3. ΣΥΣΤΑΣΗ ΠΡΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΠΙΔΙΩΚΟΥΝ ΝΑ ΛΑΒΟΥΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ

Εργαλεία βιώσιμης χρηματοδότησης για τον προσδιορισμό και τη διατύπωση των χρηματοδοτικών αναγκών για τη μετάβαση

- 3.1. Οι επιχειρήσεις μπορούν να εξετάζουν τις χρηματοδοτικές ανάγκες τους για τη μετάβαση με βάση τις επιπτώσεις στη βιωσιμότητα, τους κινδύνους για τη βιωσιμότητα και τις ευκαιρίες βιωσιμότητας. Τα στοιχεία αυτά μπορούν να προσδιορίζονται μέσω αξιολόγησης της σημαντικότητας.
- 3.2. Για τον προσδιορισμό των χρηματοδοτικών αναγκών τους για τη μετάβαση, οι επιχειρήσεις μπορούν να αρχίσουν καθορίζοντας στόχους μετάβασης και μεμονωμένες διαδρομές μετάβασης βάσει επιστημονικά τεκμηριωμένων σεναρίων και διαδρομών ⁽²⁹⁾.
- 3.3. Για τον καθορισμό των στόχων μετάβασης και τον προσδιορισμό συγκεκριμένων χρηματοδοτικών αναγκών για τη μετάβαση σε επίπεδο επιχείρησης και σε επίπεδο οικονομικών δραστηριοτήτων μπορούν να χρησιμοποιούνται τα εργαλεία βιώσιμης χρηματοδότησης, ιδίως η ταξινομία ή οι δείκτες αναφοράς της ΕΕ για το κλίμα, καθώς και αξιόπιστα σχέδια μετάβασης ⁽³⁰⁾.
- 3.4. Ενσωματώνοντας με σαφή τρόπο τους στόχους μετάβασης και τις σχετικές χρηματοδοτικές ανάγκες σε ένα αξιόπιστο σχέδιο μετάβασης, οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και οι επενδυτές μπορούν ευκολότερα να κατανοούν, να συγκρίνουν και να αξιολογούν με δείκτες αναφοράς τις ευκαιρίες της χρηματοδότησης μετάβασης.
- 3.5. Οι χρηματοδοτικές ανάγκες για τη μετάβαση μπορεί να προσδιορίζονται ως προγραμματισμένες κεφαλαιουχικές δαπάνες και, κατά περίπτωση, ως λειτουργικές δαπάνες που σχετίζονται με την επίτευξη των κλιματικών και περιβαλλοντικών στόχων, καθώς και ως τρέχοντα ή επιδιωκόμενα έσοδα που σχετίζονται με τη μετάβαση.
- 3.6. Κατά περίπτωση, οι επιχειρήσεις μπορούν να διαβουλεύονται με τους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και τους επενδυτές όσον αφορά τις ειδικές χρηματοδοτικές ανάγκες τους για τη μετάβαση και τις καταλληλότερες λύσεις χρηματοδότησης.

4. ΧΡΗΣΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΜΕΝΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 4.1. Ως σημεία αναφοράς για τον καθορισμό επιστημονικά τεκμηριωμένων στόχων και τον προσδιορισμό των χρηματοδοτικών αναγκών τους για τη μετάβαση, οι επιχειρήσεις μπορούν να χρησιμοποιούν δημοσίως διαθέσιμα διατομεακά ή τομεακά σενάρια και διαδρομές απανθρακοποίησης, και, εάν υπάρχουν, σενάρια περιβαλλοντικής βελτίωσης.
- 4.2. Όταν χρησιμοποιούνται σενάρια ή διαδρομές, συνιστάται η χρήση εκείνων που βασίζονται σε επιστημονικά στοιχεία και, ειδικά για τις διαδρομές απανθρακοποίησης, εκείνων που συνάδουν με τη συμφωνία του Παρισιού — όπως τα σενάρια $1,5^{\circ}\text{C}$ του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας ή της Διεθνούς Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή με μηδενική ή περιορισμένη υπέρβαση ⁽³¹⁾.
- 4.3. Συνιστάται οι διαδρομές να προσαρμόζονται στην εκάστοτε επιχείρηση σύμφωνα με τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς στόχους της Ένωσης και με βάση τους τόπους στους οποίους δραστηριοποιείται η επιχείρηση, καθώς και από το στάδιο από το οποίο ξεκινά. Για τον σκοπό αυτό, κατά την αξιολόγηση των προκλήσεων της κλιματικής μετάβασης και των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνολογιών, καθώς και των ευρύτερων προκλήσεων όσον αφορά το περιβάλλον, την ψηφιακή τεχνολογία και την ανθεκτικότητα στον εκάστοτε τομέα, συνιστάται επίσης να λαμβάνονται υπόψη οι ποιοτικές διαδρομές μετάβασης της ΕΕ που έχει εκδώσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανά βιομηχανικό οικοσύστημα ⁽³²⁾.

⁽²⁹⁾ Στο τμήμα 2. του παραρτήματος αποτυπώνεται ο τρόπος με τον οποίο τα διαφορετικά χαρακτηριστικά των στόχων μετάβασης μιας επιχείρησης μπορεί να αντικατοπτρίζονται στις ανάγκες χρηματοδότησης της μετάβασης με διαφορετικούς χρονικούς ορίζοντες. Στο γράφημα 2 του παραρτήματος παρατίθενται διάφορες επιλογές για τη διατύπωση των χρηματοδοτικών αναγκών για τη μετάβαση.

⁽³⁰⁾ Το τμήμα 3. του παραρτήματος παρέχει μια επισκόπηση των εργαλείων που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για τον προσδιορισμό των χρηματοδοτικών αναγκών της μετάβασης και των επιλογών άντλησης χρηματοδότησης μετάβασης.

⁽³¹⁾ Μια πηγή τέτοιων σεναρίων θα μπορούσε να είναι εκείνα που δημοσιεύονται από το Δίκτυο για ένα Πράσινο Χρηματοοικονομικό Σύστημα.

⁽³²⁾ Οι ποιοτικές διαδρομές μετάβασης της ΕΕ που έχει εκδώσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση: https://single-market-economy.ec.europa.eu/industry/transition-pathways_el.

- 4.4. Για την άντληση χρηματοδότησης μετάβασης χωρίς σχέδιο μετάβασης μπορεί να χρησιμοποιούνται επιστημονικά τεκμηριωμένοι στόχοι μετάβασης, στον βαθμό που κάτι τέτοιο είναι ανάλογο με την πολυπλοκότητα, το μέγεθος και τις επιπτώσεις της επιχείρησης και εφόσον οι στόχοι βασίζονται σε στοιχεία που διασφαλίζουν την ακεραιότητα και τη διαφάνειά τους, καθώς και τη λογιδοσία κατά την εφαρμογή των δράσεων για την επίτευξή τους.

5. ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ

- 5.1. Οι επιχειρήσεις μπορούν να χρησιμοποιούν, κατά περίπτωση, μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται για τους ενωσιακούς δείκτες αναφοράς για το κλίμα για να συμπληρώνουν επιστημονικά τεκμηριωμένα σενάρια ή διαδρομές. Μπορούν να υποστηρίζουν τον καθορισμό μεμονωμένων διαδρομών είτε σε επίπεδο επιχείρησης είτε σε επίπεδο έργου ή να θέτουν στόχους μετάβασης και να συμβάλλουν στον προσδιορισμό των οικείων χρηματοδοτικών αναγκών μετάβασης.
- 5.2. Είναι δυνατόν επίσης να χρησιμοποιούνται ίδιες μεθοδολογίες για να αποφευχθεί το ενδεχόμενο οι νέες επενδύσεις να καταστούν δυνητικά μη αξιοποίησιμα περιουσιακά στοιχεία, ενώ θα μπορούσαν και να καταστήσουν δυνατή τη συμπεριληφτή εκδόσεων της επιχείρησης, ή των κεφαλαίων που αντλούνται για ένα σχετικό έργο μετάβασης, σε επενδυτικό ή δανειοδοτικό χαρτοφυλάκιο που παρακολουθεί ενωσιακό δείκτη αναφοράς για το κλίμα⁽³³⁾.

6. ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ ΤΗΣ ΕΕ

- 6.1. Οι επιχειρήσεις μπορούν να προσδιορίζουν τις χρηματοδοτικές ανάγκες τους για τη μετάβαση χρησιμοποιώντας οικειοθέλως την ταξινομία, παράλληλα με άλλα επιστημονικά τεκμηριωμένα σημεία αναφοράς, κατά τον καθορισμό στόχων μετάβασης για συγκεκριμένες οικονομικές δραστηριότητες σε οικονομικούς τομείς που καλύπτονται από τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που έχουν εκδοθεί δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852⁽³⁴⁾.
- 6.2. Οι επιχειρήσεις ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν την ταξινομία για να σχεδιάζουν επενδύσεις ώστε να πληρούν τα κριτήρια της ταξινομίας όσον αφορά δεδομένη οικονομική δραστηριότητα εντός 5 (κατ' εξαίρεση εντός 10) ετών, διότι οι εν λόγω επενδύσεις αναγνωρίζονται ήδη ως πλήρως ευθυγραμμισμένες με την ταξινομία.
- 6.3. Οι επιχειρήσεις μπορούν να χρησιμοποιούν την ταξινομία για να θέτουν ορόσημα και ενδιάμεσους στόχους για τη μετάβαση οικονομικών δραστηριοτήτων, για να βελτιώνουν περαιτέρω τις περιβαλλοντικές επιδόσεις ή, εντέλει, για να ευθυγραμμίζονται με την ταξινομία για μεγαλύτερο χρονικό πλαίσιο που εξακολουθεί να είναι αρκετά σύντομο ώστε να είναι συμβατό με τη μετάβαση. Για παράδειγμα, όταν είναι αναγκαίο, οι επιχειρήσεις μπορούν να χρησιμοποιούν τα κριτήρια της ταξινομίας για να σχεδιάζουν σταδιακή ευθυγράμμιση με την ταξινομία: ως πρώτο χρονικά καθορισμένο στόχο, τη μετάβαση πέρα από τα επίπεδα επιδόσεων που ορίζονται με τα κριτήρια περί μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης και, ως δεύτερο χρονικά καθορισμένο στόχο, την ευθυγράμμιση με τα κριτήρια σημαντικής συμβολής, με σχετική επεξήγηση σε σχέδιο μετάβασης βάσει δραστηριοτήτων.⁽³⁵⁾
- 6.4. Για την εφαρμογή της χρήσης της ταξινομίας στην πράξη με σκοπό την άντληση χρηματοδότησης μετάβασης, οι επιχειρήσεις θα μπορούσαν να προσδιορίζουν τις χρηματοδοτικές ανάγκες τους για τη μετάβαση όσον αφορά τις κεφαλαιουχικές δαπάνες της επιχείρησης. Κατά περίπτωση, θα μπορούσαν επίσης να προσδιορίζουν τις ανάγκες αυτές όσον αφορά τις τρέχουσες και στοχευμένες λειτουργικές δαπάνες ή τα έσοδά τους, που είτε:
- α) ευθυγραμμίζονται με την ταξινομία,
 - β) θα ευθυγραμμιστούν στο μέλλον με την ταξινομία, ή
 - γ) σημειώνουν συνεχείς βελτιώσεις των επιδόσεων στο πλαίσιο αξιόπιστου σχεδίου μετάβασης που συνάδει με τη μετάβαση.

7. ΧΡΗΣΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ

- 7.1. Με την επιφύλαξη νομικών απαιτήσεων, οι επιχειρήσεις, ιδίως εκείνες με δραστηριότητες που συνεπάγονται σημαντικές επιπτώσεις ή σύνθετες διαδρομές μετάβασης, μπορούν να καταρτίζουν σχέδια μετάβασης είτε σε επίπεδο επιχείρησης είτε σε επίπεδο δραστηριότητας, ή και στα δύο, για τη διατύπωση στόχων, οροσήμων, δράσεων και αναγκών σε πόρους για τη μετάβαση με δομημένο και συνεκτικό τρόπο.

⁽³³⁾ Στο τμήμα 4. του παραρτήματος επεξηγούνται λεπτομερέστερα οι μεθοδολογίες των ενωσιακών δεικτών αναφοράς για το κλίμα και το πώς είναι δυνατό να χρησιμοποιούνται τη διατύπωση χρηματοδοτικών αναγκών για τη μετάβαση.

⁽³⁴⁾ Όπως η κατ' εξουσιοδότηση πράξη για το κλίμα και τυχόν μελλοντικές κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για τον προσδιορισμό τεχνικών κριτηρίων ελέγχου.

⁽³⁵⁾ Στο τμήμα 5. του παραρτήματος παρουσιάζεται περαιτέρω το πώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί η ταξινομία για τον σκοπό αυτό.

- 7.2. Τα πρότυπα υποβολής εκθέσεων βάσει της οδηγίας (ΕΕ) 2022/2464 παρέχουν υπόδειγμα για την κατάρτιση αξιόπιστων σχεδίων μετάβασης και δράσης, τα οποία θα μπορούσαν να χρησιμοποιούνται επιχειρήσεις με στόχο τη διασφάλιση της ακεραιότητας, της διαφάνειας και της λογοδοσίας των εν λόγω σχεδίων.
- 7.3. Η ταξινομία και οι ενωσιακοί δείκτες αναφοράς για το κλίμα είναι δυνατό να χρησιμοποιούνται μαζί με επιστημονικά τεκμηριωμένα σενάρια ή διαδρομές για τον προσδιορισμό των στόχων ή των χρηματοδοτικών αναγκών που περιλαμβάνονται στα εν λόγω σχέδια στα επίπεδα τόσο των επιχειρήσεων όσο και των οικονομικών δραστηριοτήτων.
- 7.4. Στα σχέδια προς την περιβαλλοντική βιωσιμότητα είναι επίσης δυνατό να χρησιμοποιούνται τα στρατηγικά περιβαλλοντικά σχέδια δράσης της ΕΕ για την κυκλική οικονομία⁽³⁶⁾, τη βιοποικιλότητα⁽³⁷⁾ και τη μηδενική ρύπανση⁽³⁸⁾.

8. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΈΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΛΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΌΤΗΣΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ

- 8.1. Οι επιχειρήσεις ενθαρρύνονται να εξετάζουν το ενδεχόμενο χρήσης ενός ή συνδυασμού διαφόρων χρηματοδοτικών μέσων που σχετίζονται με τη μετάβαση για την άντληση χρηματοδότησης μετάβασης, όπως συγκεκριμένα είδη δανείων ή εκδόσεις κεφαλαιαγοράς με ειδικά χαρακτηριστικά⁽³⁹⁾.

Πράσινα ή άλλα δάνεια βιωσιμότητας

- 8.2. Αν μια επιχείρηση έχει χρηματοδοτικές ανάγκες για τη μετάβαση, μπορεί να αναζητά συγκεκριμένα είδη δανείων, όπως δάνεια που συνδέονται με τη βιωσιμότητα, πράσινα δάνεια ή δάνεια άλλου ειδικού σκοπού.
- 8.3. Οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί αρχίζουν να προσφέρουν τέτοια δάνεια και ενδέχεται να προσφέρουν ανταγωνιστικά επιτόκια όταν οι προβλεπόμενες περιβαλλοντικές επιδόσεις βάσει των οποίων ζητούνται τα δάνεια συμβάλλουν στη μείωση των κινδύνων μετάβασης ή παρέχουν δυνατότητα για χαμηλότερα επιτόκια αναχρηματοδότησης για τον ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό.
- 8.4. Επενδύσεις για την επίτευξη συγκεκριμένου στόχου μετάβασης, όπως η αναβάθμιση περιουσιακών στοιχείων ή η πραγματοποίηση νέων επενδύσεων που θα καταστήσουν δυνατή την παραγωγή με χαμηλό κλιματικό και περιβαλλοντικό αντίτυπο, θα ήταν δυνατό να χρηματοδοτούνται μέσω δανείου ειδικού σκοπού με έσοδα που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τον σκοπό αυτό (πρακτική που λέγεται επίσης και «χρηματοδότηση από τη χρήση των εσόδων»). Η διατύπωση του σκοπού μέσω στόχων μετάβασης σχετικών με τα κριτήρια της ταξινομίας θα μπορούσε να ενθαρρύνει την απορρόφηση δανείων που προορίζονται για τη μετάβαση.

- 8.5. Επενδύσεις σε βελτιώσεις των επιδόσεων στο επίπεδο των επιχειρήσεων θα ήταν δυνατό να χρηματοδοτούνται μέσω δανείου που συνδέεται με τη βιωσιμότητα, με τη χρήση επιστημονικά τεκμηριωμένων και χρονικά καθορισμένων στόχων κλιματικών ή περιβαλλοντικών επιδόσεων ως διασφαλίσεων, και όταν τα επιτόκια συνδέονται με την επίτευξη των προγραμματισμένων στόχων επιδόσεων βιωσιμότητας, ώστε να αποφεύγονται τα φαινόμενα εγκλωβισμού.

Πράσινα ή άλλα ομόλογα βιωσιμότητας

- 8.6. Οι επιχειρήσεις μπορούν επίσης να εκδίδουν μέσα κεφαλαιαγοράς ή συγκεκριμένα είδη ομολόγων, όπως πράσινα ομόλογα ή άλλα ομόλογα βιωσιμότητας, για τη χρηματοδότηση της μετάβασής τους. Είναι δυνατή η χρήση ομολόγων για την άντληση κεφαλαίων τόσο σε επίπεδο επιχειρησης όσο και σε επίπεδο οικονομικής δραστηριότητας.
- 8.7. Για την άντληση χρηματοδότησης μετάβασης για συγκεκριμένο σκοπό, οι εκδότες θα μπορούσαν να εξετάζουν το ενδεχόμενο έκδοσης ομολόγων που αποδεικύουν τη χρήση των εσόδων για σκοπούς μετάβασης. Αν και υπάρχουν διεθνή πρότυπα πράσινων ομολόγων τα οποία θα ήταν δυνατό να χρησιμοποιούνται για την άντληση χρηματοδότησης μετάβασης, οι επιχειρήσεις θα μπορούσαν επίσης να εξετάζουν το ενδεχόμενο χρήσης του ευρωπαϊκού προτύπου πράσινων ομολόγων για την έκδοση πράσινων ομολόγων με σκοπό τη χρηματοδότηση οικονομικών δραστηριοτήτων που θα ευθυγραμμιστούν με την ταξινομία εντός 5 (κατ' εξαίρεση εντός 10) ετών.

⁽³⁶⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Ένα νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία: Για μια πιο καθαρή και πιο ανταγωνιστική Ευρώπη. COM/2020/98 final.

⁽³⁷⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030: Επαναφορά της φύσης στη ζωή μας. COM/2020/380 final.

⁽³⁸⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Πορεία προς έναν υγιή πλανήτη για όλους — Σχέδιο δράσης της ΕΕ για μηδενική ρύπανση των υδάτων, του αέρα, και του εδάφους. COM/2021/400 final.

⁽³⁹⁾ Στο τμήμα 6. του παραρτήματος παρατίθενται παραδείγματα των χρηματοδοτικών μέσων που περιγράφονται κατωτέρω.

- 8.8. Είναι δυνατή η χρήση ομολόγων που συνδέονται με τη βιωσιμότητα με σκοπό την άντληση κεφαλαίων για τη βελτίωση των επιδόσεων βιωσιμότητας της επιχείρησης τόσο σε επίπεδο επιχείρησης όσο και σε επίπεδο δραστηριότητας. Θα πρέπει να συνδέονται με υγιεινές στόχους επιδόσεων βιωσιμότητας —για παράδειγμα, με βασικούς δείκτες επιδόσεων της ταξινομίας— και με χρονικό πλαίσιο που ευθυγραμμίζεται με τη μετάβαση, δεδομένου ότι τα τοκομερίδια εκδίδονται συνήθως υπό τον όρο της επίτευξης και της παροχής κινήτρων για τις προβλεπόμενες επιδόσεις.
- 8.9. Τα εργαλεία βιώσιμης χρηματοδότησης που αναφέρονται στα σημεία 3 έως 7 είναι δυνατό να χρησιμοποιούνται ως στόχοι επιδόσεων και για την περαιτέρω ενίσχυση της αξιοπιστίας ομολόγων που συνδέονται με τη βιωσιμότητα.

Χρηματοδότηση με ίδια κεφάλαια και ειδική δανειοδότηση

- 8.10. Οι επιχειρήσεις μπορούν επίσης να εκδίδουν μετοχικούς τίτλους ή να εξετάζουν λύσεις ειδικής δανειοδότησης που συνδέονται με στόχους επιδόσεων βιωσιμότητας σε επίπεδο της επιχείρησης, έργου ή οικονομικής δραστηριότητας. Είναι δυνατή η χρήση προσεγγίσεων παρόμοιων με αυτές που περιγράφονται ανωτέρω για τον καθορισμό των εν λόγω στόχων επιδόσεων.

9. ΣΥΣΤΑΣΗ ΠΡΟΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΙΘΥΜΟΥΝ ΝΑ ΠΑΡΑΣΧΟΥΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ

Εργαλεία για τον καθορισμό στόχων χρηματοδότησης μετάβασης και για τον προσδιορισμό έργων ή επιχειρήσεων

- 9.1. Οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί μπορούν να συμβάλλουν στη χρηματοδότηση μετάβασης αποτυπώνοντας τους στόχους χρηματοδότησης μετάβασης στη δανειοδοτική ή επενδυτική στρατηγική τους.
- 9.2. Κατά τον καθορισμό στόχων μετάβασης και τον σχεδιασμό προσεγγίσεων χρηματοδότησης μετάβασης για χαρτοφυλάκια και επενδυτικές ή δανειοδοτικές στρατηγικές, οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί μπορούν:
- α) να λαμβάνουν υπόψη τους τις συστάσεις προς τις επιχειρήσεις σχετικά με τον καθορισμό των χρηματοδοτικών αναγκών μετάβασης και τον καθορισμό στόχων⁽⁴⁰⁾.
 - β) να διασφαλίζουν ότι η προσέγγιση της χρηματοδότησης μετάβασης συμβάλλει στη μετάβαση και την απανθρακοποίηση της πραγματικής οικονομίας, λαμβάνει υπόψη τα διαφορετικά στάδια από τα οποία ξεκινούν οι επιχειρήσεις, εφαρμόζει την αρχή της αναλογικότητας (ιδίως για τις ΜΜΕ) και περιλαμβάνει σχετικές κλιματικές και περιβαλλοντικές διασφαλίσεις, σύμφωνα με τον ορισμό της χρηματοδότησης μετάβασης στην παρούσα σύσταση.
 - γ) να μετουσιώνουν την προσέγγιση της χρηματοδότησης μετάβασης σε συγκεκριμένους στόχους που σχετίζονται με τους κλιματικούς ή περιβαλλοντικούς στόχους, για όλες τις κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων, και καλύπτοντας όλα τα είδη χρηματοδότησης και όλους τους οικονομικούς τομείς που σχετίζονται με τη μετάβαση.
 - δ) να αντιλαμβάνονται την παροχή συμβουλών και τη συνεργασία ως σημαντικά μέρη της στρατηγικής για τη χρηματοδότηση μετάβασης.
- 9.3. Οι επενδυτές και οι ιδιοκτήτες περιουσιακών στοιχείων μπορούν να αναπτύσσουν παρόμοιες προσεγγίσεις για τα δικά τους περιουσιακά στοιχεία.
- 9.4. Για την εφαρμογή επενδυτικών στρατηγικών στην πράξη με προσεγγίσεις χρηματοδότησης μετάβασης και τον προσδιορισμό επιχειρήσεων και έργων που πληρούν τους στόχους μετάβασης, οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και οι επενδυτές μπορούν⁽⁴¹⁾:
- α) να χρησιμοποιούν πληροφορίες που παρέχονται από τις επιχειρήσεις για τον καθορισμό των στόχων μετάβασης και των χρηματοδοτικών αναγκών μετάβασης, συμπεριλαμβανομένων των σχεδίων μετάβασης και της υποβολής εκθέσεων από τις εταιρείες.
 - β) να χρησιμοποιούν τις μεθοδολογίες απανθρακοποίησης που απαιτούνται βάσει των ενωσιακών δεικτών αναφοράς για το κλίμα, όπως σαφείς στόχοι απανθρακοποίησης από τις επιχειρήσεις και περιορισμός των νέων επενδύσεων σε δυνητικά μη αξιοποίησμα περιουσιακά στοιχεία.
 - γ) να χρησιμοποιούν το πλαίσιο και τα κριτήρια ταξινομίας για τον προσδιορισμό επενδύσεων που είναι επιλέξιμες και θα μπορούσαν να ευθυγραμμιστούν με την ταξινομία, όταν είναι αναγκαίο, μέσω ενδιάμεσων σταδίων σύμφωνα με χρονοδιάγραμμα συμβατό με τη μετάβαση. Για παράδειγμα, όταν είναι αναγκαίο, να εξετάζουν, σε πρώτο στάδιο, τη χρηματοδότηση σταδίων μετάβασης πέρα από τα επίπεδα επιδόσεων που ορίζονται με τα κριτήρια περί μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης και, σε δεύτερο στάδιο, την ευθυγράμμιση με τα κριτήρια σημαντικής συμβολής, με σχετική διευκρίνιση σε σχέδιο μετάβασης βάσει δραστηριοτήτων.
 - δ) να χρησιμοποιούν γνωστοποίησεις και ενημερωτικά δελτία που συνοδεύουν την έκδοση πράσινων ομολόγων και ομολόγων ή μετοχών συνδεόμενων με τη μετάβαση και τη βιωσιμότητα.

⁽⁴⁰⁾ Λαμβάνοντας επίσης υπόψη το τμήμα 2. του παραρτήματος.

⁽⁴¹⁾ Το τμήμα 7 του παραρτήματος παρέχει περαιτέρω προτάσεις σχετικά με τα εν λόγω εργαλεία.

10. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ

- 10.1. Οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί ενθαρρύνονται να συνεργάζονται με πελάτες και επιχειρήσεις στις οποίες γίνονται επενδύσεις σε μετάβαση, ιδίως όταν υπάρχει σημαντική ανάγκη για χρηματοδότηση μετάβασης.
- 10.2. Η πολιτική συνεργασίας θα μπορούσε να περιλαμβάνει την περιγραφή σχετικών δανειοδοτικών ή επενδυτικών στρατηγικών που θα μπορούσαν να προσαρμόζονται στις σχετικές ανάγκες χρηματοδότησης μετάβασης, καθώς και τους όρους επιλεξιμότητας για χρηματοδότηση στο πλαίσιο των εν λόγω στρατηγικών.
- 10.3. Κατά τη συνεργασία με πελάτες και επιχειρήσεις στις οποίες γίνονται επενδύσεις, θα ήταν δυνατό να συζητούνται οι ακόλουθες πτυχές:
- α) σημαντικές επιπτώσεις, κίνδυνοι και ευκαιρίες βιωσιμότητας, και ο τρόπος αντιμετώπισης κλιματικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων και κινδύνων.
 - β) ο τρόπος καθορισμού της συμβολής σε έναν κλιματικό ή περιβαλλοντικό στόχο και οι χρονικοί ορίζοντες για τη δανειοδότηση ή τις επενδύσεις.
 - γ) οι υποκείμενες διαδρομές μετάβασης, ώστε να διασφαλίζεται ότι η δανειοδοτική ή επενδυτική στρατηγική είναι συμβατή με τη μετάβαση;
 - δ) αν ή με ποιον τρόπο εφαρμόζεται η αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης», όπως ορίζεται στο άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852, και πώς αντιμετωπίζονται οι δυσμενείς επιπτώσεις.
 - ε) το πώς θα λαμβάνονται υπόψη οι επιδόσεις βιωσιμότητας και οι στόχοι και τα σχέδια μετάβασης των επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων κατά την αξιολόγηση του κινδύνου μη αξιοποιήσιμων περιουσιακών στοιχείων, καθώς και των κινδύνων μετάβασης και των υλικών κινδύνων γενικότερα.

11. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ Λ'ΥΣΕΙΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ

- 11.1. Εκτός από γενικές δανειοδοτικές και χρηματοδοτικές λύσεις, οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί μπορούν να προσφέρουν ειδικές για τη μετάβαση χρηματοδοτικές λύσεις σε επιχειρήσεις ή έργα με σημαντικές χρηματοδοτικές ανάγκες μετάβασης.
- 11.2. Σε αυτές περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, η προσφορά δανείων ή προϊόντων χρηματοδότησης που μπορούν να συμβάλουν στη χρηματοδότηση επενδύσεων μετάβασης στην πράξη, όπως εκείνων που βασίζονται:
- α) σε επενδύσεις σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/852, που συμβάλλουν στην αύξηση του μεριδίου των ευθυγραμμισμένων με την ταξινομία δραστηριοτήτων οι οποίες ασκούνται από μια επιχείρηση με ουσιαστικό τρόπο.
 - β) στους ενωσιακούς δείκτες αναφοράς για το κλίμα, όπου συμπληρώνουν επιστημονικά τεκμηριωμένα σενάρια ή διαδρομές.
 - γ) σε αξιόπιστα σχέδια μετάβασης σε επίπεδο οντότητας ή δραστηριότητας που υλοποιούν επιστημονικά τεκμηριωμένους στόχους.
 - δ) σε αξιόπιστους επιστημονικά τεκμηριωμένους στόχους, όποτε αυτό είναι αναλογικό, οι οποίοι υποστηρίζονται από πληροφορίες που διασφαλίζουν την ακεραιότητα, τη διαφάνεια και τη λογοδοσία.
 - ε) στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος με βάση και σε ευθυγράμμιση με τα στρατηγικά περιβαλλοντικά σχέδια δράσης της ΕΕ για την κυκλική οικονομία⁽⁴²⁾, τη βιοποικιλότητα⁽⁴³⁾ και τη μηδενική ρύπανση⁽⁴⁴⁾.
 - στ) σε συνδυασμό των ανωτέρω, π.χ. όταν τα σχέδια μετάβασης ενσωματώνουν χρηματοδοτικές ανάγκες μετάβασης που καθορίζονται μέσω της ταξινομίας ή των ενωσιακών δεικτών αναφοράς για το κλίμα.
- 11.3. Οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί μπορούν να εξετάζουν το ενδεχόμενο καθορισμού κινήτρων για την ενθάρρυνση ισχυρών επιδόσεων όσον αφορά τους στόχους μετάβασης της επιχείρησης, για παράδειγμα ανταμείβοντας την πρόδοση ως προς τους στόχους μετάβασης ή τα κριτήρια της ταξινομίας μέσω ελκυστικών επιτοκίων, για παράδειγμα βάσει μειωμένου κινδύνου μετάβασης ή βελτιωμένου κόστους χρηματοδότησης.

⁽⁴²⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Ένα νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία: Για μια πιο καθαρή και πιο ανταγωνιστική Ευρώπη. COM/2020/98 final.

⁽⁴³⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030: Επαναφορά της φύσης στη ζωή μας. COM/2020/380 final.

⁽⁴⁴⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Πορεία προς έναν υγιή πλανήτη για όλους — Σχέδιο δράσης της ΕΕ για μηδενική ρύπανση των υδάτων, του αέρα, και του εδάφους. COM/2021/400 final.

12. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

- 12.1. Οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και οι επενδυτές ενθαρρύνονται να αξιολογούν το πώς οι οικείοι στόχοι μετάβασης και στόχοι χρηματοδότησης μετάβασης ευθυγραμμίζονται με τις οικείες στρατηγικές διαχείρισης κινδύνων και συμβάλλουν σε αυτές, για την αντιμετώπιση των οικονομικών κινδύνων που προκύπτουν από την έλλειψη ευθυγράμμισης με τη μετάβαση.
- 12.2. Ειδικότερα, οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και οι επενδυτές ενθαρρύνονται:
- α) να λαμβάνουν υπόψη κατά τη διαχείριση κινδύνων και τη συνεργασία μελλοντοστρεφείς πληροφορίες από τους αντισυμβαλλομένους, όπως στόχους και σχέδια μετάβασης, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με την αξιοπιστία τους και την υποβολή ετήσιων εκθέσεων προόδου·
 - β) να εξετάζουν το ενδεχόμενο χρηματοδότησης έργων μετάβασης που έχουν τη δυναμική να μειώσουν τις αρνητικές επιπτώσεις στους παράγοντες βιωσιμότητας, καθώς και τους μελλοντικούς κινδύνους μετάβασης και τους υλικούς κινδύνους, π.χ. ακολουθώντας την καθοδήγηση της ταξινομίας για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

13. ΣΥΣΤΑΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Μικρομεσαίες επιχειρήσεις που αναζητούν χρηματοδότηση μετάβασης

- 13.1. Σε περίπτωση που ΜΜΕ ενδιαφέρονται να αντλήσουν χρηματοδότηση μετάβασης, θα χρειάζονται αναλογικές ρυθμίσεις, δεδομένου του μεγέθους, της διοικητικής ικανότητας και των πόρων τους, και, ως εκ τούτου, ενθαρρύνονται να συνεργάζονται με ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και επενδυτές για να διερευνούν τις διαθέσιμες επιλογές χρηματοδότησης και υπηρεσίες υποστήριξης.
- 13.2. ΜΜΕ που ενδιαφέρονται να συμβάλουν στη μετάβαση θα μπορούσαν να εξετάζουν το ενδεχόμενο άντλησης χρηματοδότησης μετάβασης για τις σχετικές με τη μετάβαση επενδύσεις τους, οι οποίες θα μπορούσαν να είναι άμεσες επενδύσεις ή επενδύσεις στο μέλλον, για παράδειγμα για τα ακόλουθα:
- α) νέες πράσινες τεχνολογίες·
 - β) αναβάθμιση υφιστάμενων οικονομικών δραστηριοτήτων ή περιουσιακών στοιχείων·
 - γ) επενδύσεις σε τεχνολογίες γενικής εφαρμογής·
 - δ) πολιτικές για τον οικολογικό εφοδιασμό (π.χ. ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές)·
 - ε) δραστηριότητες οικολογικού προσανατολισμού των υποστηρικτικών λειτουργιών τους, όπως εκείνες που αυξάνουν την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων τους, ή η χρηματοδοτική μίσθωση ή αγορά ηλεκτρικών οχημάτων, η απανθρακοποίηση των μεταφορών τους, ο οικολογικός προσανατολισμός του εφοδιασμού τους σε τρόφιμα κ.λπ.
- 13.3. Οι εισηγμένες ΜΜΕ εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (ΕΕ) 2022/2464 και θα γνωστοποιούν πληροφορίες βιωσιμότητας βάσει απλουστευμένων προτύπων υποβολής εκθέσεων στο μέλλον. Οι ΜΜΕ που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας, αλλά ενδιαφέρονται να κοινοποιούν τις βασικές πληροφορίες τους για τη βιωσιμότητα, θα μπορούσαν να εξετάζουν το ενδεχόμενο χρήσης αυτών των απλουστευμένων προτύπων υποβολής εκθέσεων ή άλλων προτύπων εθελοντικής υποβολής εκθέσεων που είναι προσαρμοσμένα στις ΜΜΕ για τον σκοπό αυτό⁽⁴⁵⁾.
- 13.4. Οι μεγάλες επιχειρήσεις ενθαρρύνονται θερμά να στηρίζουν με αναλογικό τρόπο τις ΜΜΕ στην αξιακή αλυσίδα τους που ενδιαφέρονται για χρηματοδότηση μετάβασης, κατά την αξιολόγηση των χρηματοδοτικών αναγκών μετάβασης και, κατά περίπτωση, για την απόκτηση βασικών πληροφοριών βιωσιμότητας, είτε εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υποχρεωτικής υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας είτε όχι.
- 13.5. Κατά περίπτωση, οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις θα μπορούσαν επίσης να συνεργάζονται με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για να προσφέρουν ευνοϊκούς όρους χρηματοδότησης και/ή όρους αγοράς στους εταίρους τους στην αξιακή αλυσίδα που χρειάζονται χρηματοδότηση μετάβασης, ιδίως σε ΜΜΕ σε τομείς σημαντικούς για τη μετάβαση⁽⁴⁶⁾.

⁽⁴⁵⁾ Σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2022/2464, η υποβολή εκθέσεων για τις εισηγμένες ΜΜΕ (εκτός από τις πολύ μικρές επιχειρήσεις) θα αρχίσει το 2027, με βάση το οικονομικό έτος 2026. Οι εισηγμένες ΜΜΕ θα μπορούν να υποβάλλουν εκθέσεις σύμφωνα με χωριστά, αναλογικά πρότυπα που έχει εκπονήσει η EFRAG.

⁽⁴⁶⁾ Για παράδειγμα, οι εταίρεις μπορούν να στηρίζουν τις ΜΜΕ, είτε εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υποχρεωτικής υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας είτε όχι, για να χρησιμοποιούν εθελοντικά ενωσιακά εργαλεία βιώσιμης χρηματοδότησης ή άλλα επιστημονικά τεκμηριωμένα εργαλεία για την κοινοποίηση των οικείων έργων μετάβασης, στόχων μετάβασης ή σχεδίων μετάβασης για την αντιμετώπιση των κινδύνων μετάβασης για τις τράπεζες με διαφανή και ουσιαστικό τρόπο.

14. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ Λ'ΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

- 14.1. Οι ΜΜΕ έχουν περιορισμένη ικανότητα παροχής λεπτομερών πληροφοριών και, ως εκ τούτου, οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και οι επενδυτές ενθαρρύνονται να εφαρμόζουν την αρχή της αναλογικότητας στις συναλλαγές με πελάτισσες ΜΜΕ. Δεν θα πρέπει να ζητούν περισσότερες πληροφορίες από όσες είναι αναγκαίες και θα πρέπει να επιδεικνύουν αυτοσυγκράτηση όταν ζητούν πληροφορίες από εταίρους στην αξιακή αλυσίδα των ΜΜΕ.
- 14.2. Οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί ενθαρρύνονται να προσφέρουν προγράμματα εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης, συμβουλευτικές υπηρεσίες ή διαδικτυακά εργαλεία για να βοηθούν τις ΜΜΕ που ενδιαφέρονται για χρηματοδότηση μετάβασης να αυξήσουν την ευαισθητοποίησή τους σχετικά με τους κινδύνους και τις ευκαιρίες μετάβασης.
- 14.3. Στο πλαίσιο αυτό, θα ήταν δυνατό να παρέχεται στήριξη στις ενδιαφερόμενες ΜΜΕ για την αξιολόγηση των χρηματοδοτικών αναγκών τους για τη μετάβαση με απλό τρόπο.
- 14.4. Θα ήταν δυνατό να προσφέρονται στις ΜΜΕ ειδικές για τον οικολογικό προσανατολισμό και ειδικές για τη μετάβαση χρηματοδοτικές λύσεις, αναλογικές και κατάλληλες για χρήση από ΜΜΕ, οι οποίες να παρέχουν κίνητρα για την απορρόφησή τους, λαμβανομένης υπόψη της μη υπαγωγής των μη εισιγμένων ΜΜΕ σε υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων βάσει της οδηγίας (ΕΕ) 2022/2464 και του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852.

15. ΣΥΣΤΑΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Τα κράτη μέλη καλούνται να λαμβάνουν υπόψη τους τις ακόλουθες συστάσεις για την ενθάρρυνση της χρηματοδότησης μετάβασης:

- 15.1. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να ευαισθητοποιούν τους συμμετέχοντες στην αγορά σχετικά με την ανάγκη χρηματοδότησης επενδύσεων στην πράσινη μετάβαση και σχετικά με τα υφιστάμενα πρότυπα, τις αρχές και τις διασφαλίσεις που μπορούν να κατοχυρώσουν την αξιοποίηση και την περιβαλλοντική ακεραιότητα των εν λόγω επενδύσεων. Θα μπορούσαν να εξηγούν τα οφέλη από τη χρήση ενωσιακών εργαλείων βιώσιμης χρηματοδότησης για τον σκοπό αυτό.
- 15.2. Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να ενθαρρύνουν τους συμμετέχοντες στην αγορά να χρησιμοποιούν σενάρια αναφοράς που βασίζονται σε επιστημονικά στοιχεία και αντικατοπτρίζουν τις διαδρομές απανθρακοποίησης σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού, όπως τα σενάρια για 1,5 °C του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας (ΔΟΕ) ή της Διεθνούς Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC) με μηδενική ή περιορισμένη υπέρβαση, ή ενωσιακές, εθνικές ή τομεακές διαδρομές που παραπέμπουν σε αυτά τα σενάρια του ΔΟΕ ή της IPCC.
- 15.3. Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να ενθαρρύνουν τη συνεργασία, στο πλαίσιο των ενωσιακών και εθνικών κανόνων ανταγωνισμού, μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά για την ανταλλαγή διδαγμάτων και βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά την παροχή ή την αναζήτηση χρηματοδότησης μετάβασης και την αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων. Θα μπορούσαν να αξιοποιούν τον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν εν προκειμένῳ οι κλαδικές ενώσεις και άλλοι φορείς εγνωσμένου κύρους.
- 15.4. Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη ικανοτήτων σε εργαλεία και πολιτικές για τη χρηματοδότηση μετάβασης, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης δημόσιων υπαλλήλων, ρυθμιστικών αρχών και επαγγελματιών του χρηματοπιστωτικού τομέα για τη στήριξη του σχεδιασμού χρηματοδοτικών λύσεων και πολιτικών που σχετίζονται με τη μετάβαση και αντικατοπτρίζουν τις γεωγραφικές εξαρτήσεις.
- 15.5. Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να ενθαρρύνουν και να προωθούν καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες βιώσιμης χρηματοδότησης προσαρμοσμένα στις ΜΜΕ, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της αναλογικότητας.
- 15.6. Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να στηρίζουν τις ΜΜΕ στην εθελοντική υποβολή βασικών πληροφοριών για τη βιωσιμότητα και τη χρηματοδότηση μετάβασης στα ενδιαφερόμενα μέρη, τους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και τους επενδυτές, η οποία θα μπορούσε να αυξήσει την ποικιλία των επιλογών χρηματοδότησης που προσφέρονται στις ΜΜΕ.
- 15.7. Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να ενθαρρύνουν τις πολυμερείς αναπτυξιακές τράπεζες και τις εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες να στηρίζουν τις προσπάθειες αυτές προσφέροντας τεχνική βοήθεια.
- 15.8. Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να ενθαρρύνουν πρωτοβουλίες μεταξύ τοπικών τραπεζών και ΜΜΕ για την εκπόνηση και την εφαρμογή στρατηγικών βιώσιμης χρηματοδότησης και αξιόπιστων στόχων μετάβασης ή, κατά περίπτωση, σχεδίων μετάβασης για ΜΜΕ.

16. ΣΥΣΤΑΣΗ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΕΠΟΠΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές και οι εθνικές αρμόδιες αρχές ενθαρρύνονται:

- 16.1. Να λαμβάνουν υπόψη τους την παρούσα σύσταση κατά την παρακολούθηση και την εποπτεία κινδύνων προβολής ψευδοοικολογικής ταυτότητας που σχετίζονται με τη μετάβαση.
- 16.2. Να λαμβάνουν υπόψη τους σχετικές μελλοντοστρεφείς πληροφορίες που περιλαμβάνονται στους στόχους μετάβασης, στα αξιόπιστα σχέδια μετάβασης ή στις γνωστοποιήσεις ταξινομίας κατά την αξιολόγηση των οικονομικών κινδύνων των εποπτευόμενων οντοτήτων που συνδέονται με τη μετάβαση.
- 16.3. Να ευαισθητοποιούν τις εποπτευόμενες οντότητες σχετικά με το πώς το κανονιστικό πλαίσιο επιτρέπει τη χρήση μελλοντοστρεφών πληροφοριών από αντισυμβαλλομένους ή επιχειρήσεις στις οποίες γίνονται επενδύσεις για την αξιολόγηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση των κινδύνων μετάβασης και των υλικών κινδύνων.
- 16.4. Να αναπτύσσουν ικανότητες με τις εθνικές αρμόδιες αρχές όσον αφορά τη χρηματοδότηση μετάβασης και να ενθαρρύνουν τη δημιουργία περιβάλλοντος εμπιστοσύνης για τη χρηματοδότηση μετάβασης σε ολόκληρη την ΕΕ.

Βρυξέλλες, 27 Ιουνίου 2023.

Για την Επιτροπή
Mairead MCGUINNESS
Μέλος της Επιτροπής

1.ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Το παρόν παράρτημα συνοδεύει τη σύσταση της Επιτροπής σχετικά με τη διευκόλυνση της χρηματοδότησης για τη μετάβαση σε μια βιώσιμη οικονομία (¹). Συμπληρώνει τις συστάσεις με λεπτομερέστερες εκτιμήσεις και παραδείγματα για τη στήριξη της εθελοντικής χρήσης εργαλείων από το πλαίσιο βιώσιμης χρηματοδότησης της ΕΕ για τη χρηματοδότηση της μετάβασης. Παρουσιάζει διάφορες επιλογές και προτάσεις ώστε οι επιχειρήσεις και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να θέσουν στόχους μετάβασης, να διατυπώσουν και να προσδιορίσουν τις χρηματοδοτικές ανάγκες για τη μετάβαση και τα αντίστοιχα έργα, καθώς και να συγκεντρώσουν ή να παράσχουν χρηματοδότηση για τη μετάβαση.

Περιεχόμενα

1.	Σχέση μεταξύ πράσινης χρηματοδότησης και χρηματοδότησης μετάβασης	35
2.	Εκτίμηση σχετικά με το πώς τα διάφορα είδη επιπτώσεων, κινδύνων και ευκαιριών μιας επιχείρησης θα μπορούσαν να αντικατοπτρίζονται στους επιμέρους στόχους μετάβασης	35
3.	Επισκόπηση των εργαλείων βιώσιμης χρηματοδότησης για τη διατύπωση και τον προσδιορισμό των χρηματοδοτικών αναγκών για τη μετάβαση	38
4.	Μεθοδολογίες δεικτών αναφοράς της ΕΕ για το κλίμα	38
5.	Ταξινομία της ΕΕ	39
5.1.	Σε ποιες περιπτώσεις μπορεί να χρησιμοποιηθεί η ταξινομία της ΕΕ	39
5.2.	Η ταξινομία ως εργαλείο μετάβασης	40
5.3.	Επιλογές για τη χρήση της ταξινομίας με σκοπό τον προσδιορισμό χρηματοδοτικών αναγκών μετάβασης	40
6.	Χρηματοδοτικά μέσα για την άντληση χρηματοδότησης μετάβασης	42
7.	Χρήση εργαλείων βιώσιμης χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης από ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και επενδυτές	43

(¹) Σύσταση της Επιτροπής σχετικά με τη διευκόλυνση της χρηματοδότησης για τη μετάβαση σε μια βιώσιμη οικονομία [C(2023) 3844].

1. Σχέση μεταξύ πράσινης χρηματοδότησης και χρηματοδότησης μετάβασης

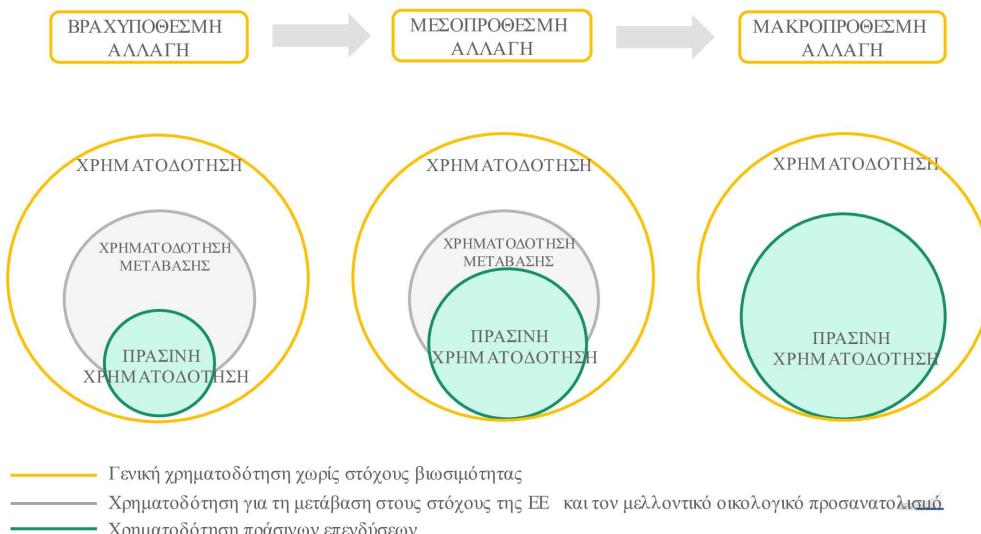
Η βιώσιμη χρηματοδότηση αφορά τη χρηματοδότηση τόσο αυτού που είναι ήδη φιλικό προς το περιβάλλον όσο και της μετάβασης σε αυτά τα επίπεδα επιδόσεων με την πάροδο του χρόνου.

Στο σχήμα 1 κατωτέρω παρουσιάζεται ο τρόπος με τον οποίο η χρηματοδότηση μετάβασης συνδέεται με τη γενική χρηματοδότηση και την πράσινη χρηματοδότηση, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο οι διάφορες αυτές μορφές χρηματοδότησης θα μπορούσαν να εξελιχθούν βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

Η γενική χρηματοδότηση, η οποία δεν περιλαμβάνει στόχους βιωσιμότητας, μπορεί να διακριθεί από την πράσινη χρηματοδότηση και τη χρηματοδότηση της μετάβασης. Αυτή η γενική χρηματοδότηση μπορεί επί του παρόντος να περιλαμβάνει τόσο δραστηριότητες υψηλών όσο και δραστηριότητες χαμηλών επιπτώσεων. Με την πάροδο του χρόνου, καθώς η οικονομία πραγματοποιεί τη μετάβαση, οι δραστηριότητες υψηλών επιπτώσεων θα πρέπει να μετεξελιχθούν σε δραστηριότητες χαμηλών επιπτώσεων.

Η χρηματοδότηση μετάβασης αποσκοπεί στη χρηματοδότηση της εν λόγω μετάβασης. Μπορεί να περιλαμβάνει τόσο χρηματοδότηση από τη χρήση των εσόδων όσο και γενική (εταιρική) χρηματοδότηση. Στο βραχυπρόθεσμο πλαίσιο μετάβασης, η χρηματοδότηση συχνά δεν θα οδηγεί σε βελτιώσεις που επιτυγχάνονται στόχους των πράσινων επιδόσεων. Μακροπρόθεσμα, ωστόσο, η χρηματοδότηση μετάβασης πρέπει να ευδυγραμμίζεται με τους κλιματικούς και τους περιβαλλοντικούς στόχους της ΕΕ και, ως εκ τούτου, θα δεωρείται είτε πράσινη είτε χαμηλών επιπτώσεων.

Σχήμα 1: Σχέση ανάμεσα στην πράσινη χρηματοδότηση και τη χρηματοδότηση μετάβασης σήμερα και στην πορεία του χρόνου

2. Εκτίμηση σχετικά με το πώς τα διάφορα είδη επιπτώσεων, κινδύνων και ευκαιριών μιας επιχείρησης θα μπορούσαν να αντικατοπτρίζονται στους επιμέρους στόχους μετάβασης

Το παρόν τμήμα αφορά τα σημεία 3 και 4 της σύστασης της Επιτροπής.

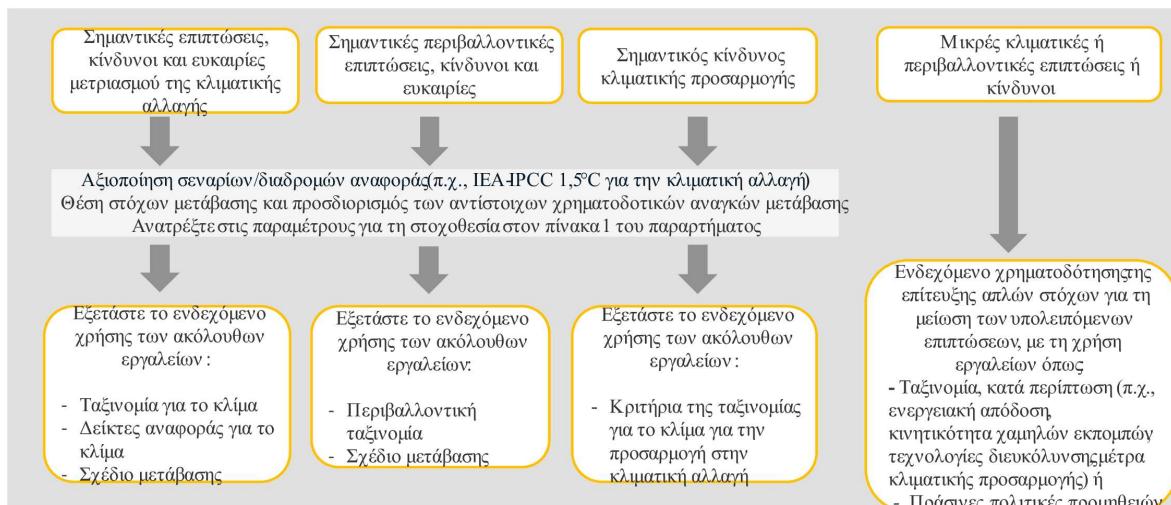
Οι επιχειρήσεις μπορούν να εξετάζουν τις χρηματοδοτικές ανάγκες τους για τη μετάβαση με βάση τις επιπτώσεις στη βιωσιμότητα, τους κινδύνους για τη βιωσιμότητα και τις ευκαιρίες βιωσιμότητας. Τα στοιχεία αυτά μπορούν να προσδιοριστούν μέσω αξιολόγησης της σημαντικότητας σύμφωνα με την προσέγγιση της διπλής σημαντικότητας.

Στο πλαίσιο αυτής της αξιολόγησης, οι επιχειρήσεις μπορούν να χρησιμοποιήσουν ανάλυση σεναρίων για το κλίμα και το περιβάλλον για να τεκμηριώσουν τον προσδιορισμό και την εκτίμηση των φυσικών κινδύνων και των κινδύνων μετάβασης και των αντίστοιχων ευκαιριών σε βραχυπρόθεσμο, μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Με βάση το αποτέλεσμα της εν λόγω αξιολόγησης σημαντικότητας⁽²⁾, οι επιχειρήσεις θα μπορούσαν να θέσουν στόχους για τη μετάβαση και να καθορίσουν τις χρηματοδοτικές ανάγκες και δεσμεύσεις για τη μετάβαση, κατά περίπτωση.

(2) Ένα ζήτημα βιωσιμότητας είναι σημαντικό από την άποψη των επιπτώσεων όταν σχετίζεται με τις σημαντικές, πραγματικές ή δυνητικές, θετικές ή αρνητικές επιπτώσεις της επιχείρησης στους ανθρώπους ή στο περιβάλλον σε βραχυπρόθεσμο, μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα. Ένα σημαντικό από την άποψη των επιπτώσεων ζήτημα βιωσιμότητας περιλαμβάνει τις επιπτώσεις που συνδέονται άμεσα με τις δραστηριότητες, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες της επιχείρησης μέσω των επιχειρηματικών σχέσεων. Ένα σημαντικό ζήτημα βιωσιμότητα θα μπορούσε επίσης να έχει σημασία από χρηματοδοτική άποψη, για παράδειγμα εάν ο κίνδυνος βιωσιμότητας γίνει πραγματικότητα μέσω μη αξιοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού.

Στο σχήμα 2 παρουσιάζεται επισκόπηση των εργαλείων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να εξεταστεί ο τρόπος προσδιορισμού των χρηματοδοτικών αναγκών για τη μετάβαση σε περίπτωση σημαντικών επιπτώσεων, καθώς και του τρόπου καθορισμού των χρηματοδοτικών αναγκών για την αντιμετώπιση των μικρών ή υπολειπόμενων επιπτώσεων.

Σχήμα 2: Πώς οι διαφορετικοί τύποι επιπτώσεων, κινδύνων και ευκαιριών μιας επιχείρησης θα μπορούσαν να αποτυπωθούν σε επιμέρους στόχους μετάβασης και κατόπιν σε χρηματοδοτικές ανάγκες μετάβασης

Κατά τον σχεδιασμό της μετάβασης τους και τον προσδιορισμό των χρηματοδοτικών αναγκών της μετάβασης, οι επιχειρήσεις ενθαρρύνονται να εξετάσουν το ενδεχόμενο **καθορισμού στόχων μετάβασης** με βάση σχετικές **διαδρομές μετάβασης** που είναι συμβατές με τη μετάβαση, λαμβάνοντας υπόψη το είδος των επιπτώσεων και άλλους παράγοντες, όπως η σοβαρότητα, η κλιμακα, το εύρος και η αδυναμία αποκατάστασης των εν λόγω επιπτώσεων. Οι επιχειρήσεις μπορούν να βασιστούν στα πρότυπα και την καθοδήγηση που διατίθενται στην οδηγία (ΕΕ) 2022/2464 και στην εφαρμογή της για τον σκοπό αυτό (οδηγία για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες).

Οι επιχειρήσεις ενθαρρύνονται να λάβουν υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι διαφορετικές επιπτώσεις, οι κινδύνοι και οι ευκαιρίες θα μπορούσαν να αποτυπώνονται στους στόχους μετάβασης και στις σχετικές χρηματοδοτικές ανάγκες για τη μετάβαση.

Πίνακας 1.

Γενικοί παράγοντες για τον καθορισμό κλιματικών και περιβαλλοντικών στόχων σε περίπτωση σημαντικών επιπτώσεων

- 1) Εξεταση αξιόπιστων πλαισίων αναφοράς για την τεκμηρίωση της μεθοδολογίας που χρησιμοποιείται στη διαδικασία αυτή, συμπεριλαμβανομένων των εξής:
 - Επιστημονικά τεκμηριωμένης ανάλυσης σεναρίων και παγκόσμιων, ενωσιακών ή εθνικών τομεακών διαδρομών 1,5 °C με μηδενική ή περιορισμένη υπέρβαση και αναφορά στην IPCC, τον ΔΟΕ ή σε άλλες, αξιόπιστες και επιστημονικά τεκμηριωμένες ιδιωτικές πρωτοβουλίες. Εξεταση σεναρίων που αντικατοπτρίζουν το ειδικό πλαίσιο της επιχείρησης όσον αφορά τη γεωγραφική θέση και τις οικονομικές δραστηριότητες.
 - Του κανονιστικού πλαισίου της Ένωσης για τη βιώσιμη χρηματοδότηση, συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού για την ταξινομία και της μεθοδολογίας για τους ενωσιακούς δείκτες αναφοράς για το κλίμα (βλέπε ενότητες 3 έως 5 του παρόντος παραρτήματος).
 - Των στρατηγικών σχεδίων δράσης της Ένωσης για το περιβάλλον για την κυκλική οικονομία ⁽³⁾, τη βιοποικιλότητα ⁽⁴⁾ και τη μηδενική ρύπανση ⁽⁵⁾.

⁽³⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Ένα νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία: Για μια πιο καθαρή και πιο ανταγωνιστική Ευρώπη. COM/2020/98 final.

⁽⁴⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 — Επαναφορά της φύσης στη ζωή μας. COM/2020/380 final.

⁽⁵⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, με τίτλο «Πορεία προς έναν υγιή πλανήτη για όλους — Σχέδιο δράσης της ΕΕ για μηδενική ρύπανση των υδάτων, του αέρα, και του εδάφους». COM/2021/400 final.

- Κατά την αξιολόγηση των προκλήσεων μετάβασης και των διαθέσιμων βέλτιστων τεχνολογιών στην κατηγορία τους σε έναν σχετικό τομέα συμβουλευτείτε τις ποιοτικές διαδρομές μετάβασης της ΕΕ που έχει εκδώσει η Επιτροπή⁽⁶⁾ για πτυχές που σχετίζονται με το κλίμα.
- 2) Καθορισμός στόχων μετάβασης που να είναι χρονικά προσδιορισμένοι, επιστημονικά τεκμηριωμένοι και εφαρμόσιμοι ώστε να διασφαλίζεται η αξιοπιστία τους.
- 3) Κατανομή των εν λόγω στόχων σε επίπεδο δραστηριότητας και προϊόντος και προσδιορισμός των βασικών μοχλεύσεων σε επίπεδο δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών πόρων, ώστε να διασφαλίζεται η επιχειρησιακή εφαρμογή των εν λόγω στόχων.
- 4) Κατά περίπτωση, σε σχέση με το σημείο 3), εξέταση του ενδεχομένου προσδιορισμού των αναμενόμενων μοχλεύσεων απανθρακοποίησης και των συνολικών ποσοτικών συνεισφορών τους για την επίτευξη των στόχων μειώσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, καθώς και των βασικών σχεδιαζόμενων δράσεων, συμπεριλαμβανομένων των αλλαγών στο χαρτοφυλάκιο προϊόντων και υπηρεσιών της επιχείρησης και της υιοθέτησης νέων τεχνολογιών από αυτήν.
- 5) Χρήση δεικτών μέτρησης και παρακολούθησης της υλοποίησης των στόχων μετάβασης, όπως η αποτελεσματικότητα των δράσεων, η πρόοδος που σημειώνεται με την πάροδο του χρόνου και η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών.
- 6) Προσδιορισμός του τρόπου με τον οποίο οι διαδικασίες επιχειρηματικού σχεδιασμού και οικονομικού σχεδιασμού και το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων λαμβάνουν υπόψη τους στόχους μετάβασης.
- 7) Εξέταση της συνολικής περιβαλλοντικής ακεραιότητας των στόχων μετάβασης, αποφυγή υπονόμευσης ενός στόχου χάριν ενός άλλου και χρήση της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης», σύμφωνα με τον κανονισμό για την ταξινομία για τον σκοπό αυτό. Να εξετάζεται επίσης το ενδεχόμενο τήρησης των ελάχιστων διασφαλίσεων όσον αφορά τα ανθρώπινα και τα εργασιακά δικαιώματα.
- 8) Λήψη μέτρων για τη διασφάλιση της διαφάνειας των στόχων και της βάσης επί της οποίας έχουν τεθεί, ώστε να ενθαρρύνονται οι επενδυτές και οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί να τα λάβουν υπόψη τους κατά την παροχή χρηματοδότησης μετάβασης. Για παράδειγμα, μπορεί να εξεταστεί το ενδεχόμενο διατύπωσης των στόχων στο πλαίσιο ενός αξιόπιστου σχεδίου μετάβασης για την αύξηση της αξιοπιστίας όσον αφορά την επίτευξή τους, το οποίο αποτυπώνει τις εξωτερικές εξαρτήσεις⁽⁷⁾ στις διαφορετικές τοποθεσίες στις οποίες δραστηριοποιείται η επιχείρηση.
- 9) Διασφάλιση μιας άρτιας διαδικασίας διακυβέρνησης για τη στήριξη της υλοποίησης και της εποπτείας των στόχων μετάβασης, που περιλαμβάνει:
- α) Έγκριση των στόχων μετάβασης από τα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα της επιχείρησης.
 - β) Θέσπιση ορθών εσωτερικών ελέγχων, συμπεριλαμβανομένης της σαφούς κατανομής ρόλων και αρμοδιοτήτων για την εποπτεία και την υλοποίηση των δράσεων που σχετίζονται με τη στήριξη της υλοποίησης των εν λόγω στόχων μετάβασης.
 - γ) Τακτική υποβολή εκθέσεων στα διοικητικά όργανα σχετικά με την υλοποίηση των στόχων μετάβασης.
- 10) Χρήση, κατά περίπτωση, επαλήθευσης και διασφάλισης από τρίτους, για την παροχή πρόσθιτης αξιοπιστίας των στόχων μετάβασης και της σχετικής διαδικασίας καθορισμού στόχων και παρακολούθησης.

Πίνακας 2.

Εκτιμήσεις για απλούς στόχους βελτίωσης σε περίπτωση μη σημαντικών επιπτώσεων

- 1) στην περίπτωση επιχειρήσεων των οποίων η κύρια οικονομική δραστηριότητα έχει χαμηλές επιπτώσεις, ενδέχεται να είναι δυνατή η μείωση των υπολειπόμενων επιπτώσεων που μπορεί να υπάρχουν, για παράδειγμα, σε υποστηρικτικές λειτουργίες της επιχείρησης (π.χ. ενεργειακή απόδοση των κτιρίων γραφείων, εκπομπές από τις μεταφορές ή την κινητικότητα, αγορά ανανεώσιμης ενέργειας, προμήθεια οικολογικών τροφίμων κ.λπ.).
- 2) κατά περίπτωση, εξετάστε:
- α) απλούς στόχους βελτίωσης για επενδύσεις στην ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, με σημαντική μείωση των εκπομπών από τη χρήση ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης, και παρόμοιες επενδύσεις, ιδίως μέσω δραστηριοτήτων διευκόλυνσης που καλύπτονται από κατ' εξουσιοδότηση πράξεις εκδοθείσες δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 (κανονισμός για την ταξινομία).
 - β) μια πολιτική για τις δημόσιες συμβάσεις με έμφαση σε ζητήματα βιωσιμότητας.

⁽⁶⁾ Οι Διαδρομές Μετάβασης της ΕΕ της Επιτροπής είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση: https://single-market-economy.ec.europa.eu/industry/transition-pathways_el

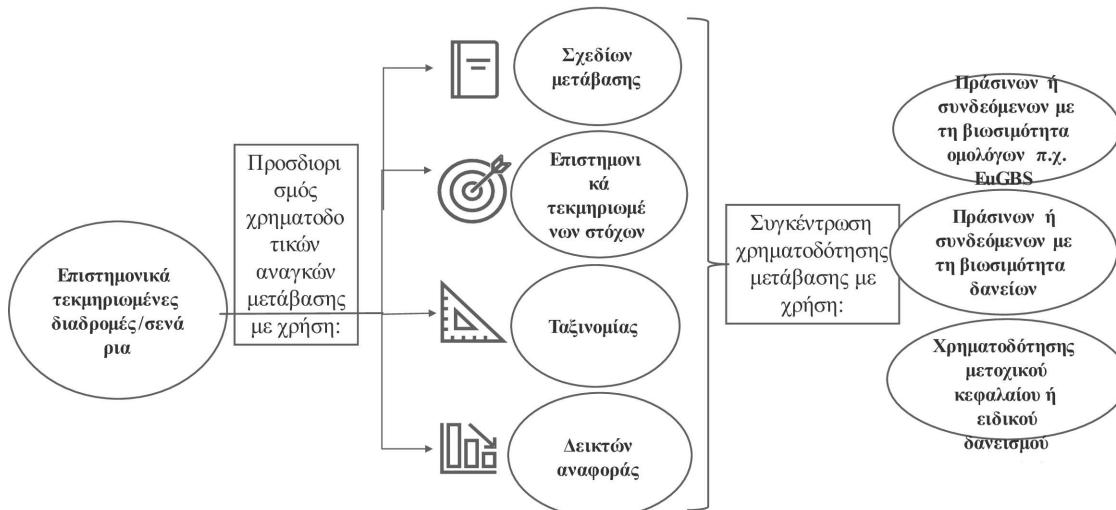
⁽⁷⁾ Η εξάρτηση της επιχείρησης από εξωτερικούς παράγοντες σε διάφορες γεωγραφικές περιοχές για την επίτευξη του σχεδίου μετάβασης σε επίπεδο οντότητας, π.χ. πλανή μελλοντική πολιτική, τεχνολογική ετοιμότητα, κοινωνική αποδοχή, διαθεσιμότητα πόρων και φυσικές κλιματικές επιπτώσεις σε όλα τα σημεία όπου δραστηριοποιείται.

3. Επισκόπηση των εργαλείων βιώσιμης χρηματοδότησης για τη διατύπωση και τον προσδιορισμό των χρηματοδοτικών αναγκών για τη μετάβαση

Για τη στήριξη του καθορισμού των στόχων μετάβασης και του προσδιορισμού συγκεκριμένων χρηματοδοτικών αναγκών για τη μετάβαση στο επίπεδο της επιχείρησης και στο επίπεδο των οικονομικών δραστηριοτήτων μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα εργαλεία βιώσιμης χρηματοδότησης, ιδίως η ταξινομία ή οι δείκτες αναφοράς της ΕΕ για το κλίμα, καθώς και αξιόπιστα σχέδια μετάβασης. Στη συνέχεια, η χρηματοδότηση της μετάβασης μπορεί να αντληθεί μέσω πράσινων ή συνδεόμενων με τη βιώσιμότητα ομολόγων, δανείων, χρηματοδότησης μετοχικού κεφαλαίου ή ειδικού δανεισμού.

Στο οχήμα 3 κατωτέρω παρουσιάζεται επισκόπηση των εργαλείων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον προσδιορισμό και τη συγκέντρωση χρηματοδότησης μετάβασης.

Σχήμα 3: Επιλογές για τον προσδιορισμό των αναγκών χρηματοδότησης μετάβασης και τη συγκέντρωση χρηματοδότησης μετάβασης

4. Μεθοδολογίες δεικτών αναφοράς της ΕΕ για το κλίμα

Το παρόν τμήμα αφορά το σημείο 5 της σύστασης της Επιτροπής.

Όταν δεν υπάρχουν εξειδικευμένες τομεακές επιστημονικά τεκμηριωμένες διαδρομές ή χάρτες πορείας, οι επιχειρήσεις θα μπορούσαν να εξετάσουν τις μεθοδολογίες των δεικτών αναφοράς της ΕΕ για το κλίμα και να τις χρησιμοποιήσουν κατά τρόπο που να διασφαλίζει την ευθυγράμμιση με το σενάριο 1,5 °C του ΔΟΕ ή της IPCC.

Όταν υπάρχουν ειδικά τομεακά επιστημονικά τεκμηριωμένα σενάρια και διαδρομές, οι επιχειρήσεις θα μπορούσαν να εξετάσουν κατά πόσον η χρήση των εν λόγω σεναρίων τους επιτρέπει να πληρούν επίσης τα ελάχιστα πρότυπα των δεικτών αναφοράς της ΕΕ για το κλίμα.

Οι εκδόσεις κεφαλαιαγορών των επιχειρήσεων που πληρούν τα ελάχιστα πρότυπα των μεθοδολογιών δεικτών αναφοράς για το κλίμα και το αποδεικνύουν (για παράδειγμα μέσω αξιόπιστου σχεδίου μετάβασης που λαμβάνει υπόψη τα πρότυπα και την καθοδήγηση που διατίθενται βάσει της οδηγίας (ΕΕ) 2022/2464 και της εφαρμογής της) είναι πιθανότερο να συμπεριληφθούν σε χαρτοφυλάκια που ακολουθούν τους δείκτες αναφοράς της ΕΕ για το κλίμα.

Ελάχιστα πρότυπα δεικτών αναφοράς για το κλίμα

Οι δείκτες αναφοράς της ΕΕ για το κλίμα βασίζονται σε ένα σύνολο κριτηρίων που αποσκοπούν στη διασφάλιση μιας πορείας μετάβασης για τα χαρτοφυλάκια που είναι συμβατή με τη μετάβαση σε μια βιώσιμη οικονομία (¹). Τα ελάχιστα πρότυπα των δεικτών αναφοράς του στόχου απανθρακοποίησης και της αντίστοιχης πορείας απαιτούν επήσια ελάχιστη μείωση της έντασης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 7 % ή απόλυτο στόχο για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (²).

(¹) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2020/1818 της Επιτροπής, της 17ης Ιουλίου 2020, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά ελάχιστα πρότυπα για ενωσιακούς δείκτες αναφοράς για την κλιματική μετάβαση και ευθυγραμμισμένους με τη συμφωνία του Παρισίου ενωσιακούς δείκτες αναφοράς, άρθρα 6-12

(²) Οι ελάχιστες απαιτήσεις καθορίζονται στα άρθρα 7 έως 9 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2020/1818 της Επιτροπής, της 17ης Ιουλίου 2020.

Για κάθε κατά το οποίο δεν επιτυγχάνονται οι στόχοι, οι στόχοι που δεν επετεύχθησαν θα πρέπει να αντισταθμίζονται, με την προς τα άνω προσαρμογή των στόχων στην πορεία απανθρακοποίησης για το επόμενο έτος.

Όπου είναι δυνατόν, εξετάστε το ενδεχόμενο να καταδείξετε χαμηλότερες μέσες εκπομπές σε σύγκριση με ομοτίμους και να αποφύγετε τους ειδικούς παράγοντες αποκλεισμού που απαριθμούνται στα άρθρα 9 έως 12 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2020/1818 της Επιτροπής, της 17ης Ιουλίου 2020.

Υπερστάθμιση των επιχειρήσεων που καθορίζουν και δημοσιεύουν στόχους μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου

Στις εκδόσεις κεφαλαίων των επιχειρήσεων μπορεί να δοθεί μεγαλύτερη βαρύτητα σε έναν δείκτη αναφοράς που ακολουθεί τους δείκτες αναφοράς της ΕΕ για το κλίμα, εάν η εκδίδουσα επιχείρηση μπορεί να αποδείξει ότι έχει θέσει και δημοσιεύσει στόχους μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- ο εκδότης των συνιστώντων τίτλων δημοσιεύει με συνέπεια και ακρίβεια τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου των πεδίων εφαρμογής 1, 2 και 3·
- ο εκδότης των συνιστώντων τίτλων έχει μειώσει την ένταση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή, κατά περίπτωση, τις απόλυτες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, περιλαμβανομένων των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των πεδίων εφαρμογής 1, 2 και 3, κατά τουλάχιστον 7 % κατά μέσο όρο ετησίως για τουλάχιστον τρία διαδοχικά έτη.

5. Ταξινομία της ΕΕ

Το παρόν τμήμα αφορά το σημείο 6 της σύστασης της Επιτροπής.

5.1. Σε ποιες περιπτώσεις μπορεί να χρησιμοποιηθεί η ταξινομία της ΕΕ

Οι επιχειρήσεις μπορούν να χρησιμοποιούν την ταξινομία ως εργαλείο χρηματοδότησης της μετάβασης, για τον σχεδιασμό της μετάβασης των οικονομικών δραστηριοτήτων τους και τη διάθεση των αναγκαίων επενδύσεων μετάβασης. Ως εκ τούτου, η ταξινομία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ταξινόμηση των βιώσιμων επενδύσεων, τη μέτρηση υφιστάμενων και προβλεπόμενων κλιματικών ή περιβαλλοντικών επιδόσεων, τον καθορισμό στόχων και την επικοινωνία, καθώς και τη διατύπωση στόχων που συνδέονται με την ταξινομία στα σχέδια μετάβασης.

Σχήμα 4: Σε ποιες περιπτώσεις μπορεί να χρησιμοποιηθεί η ταξινομία

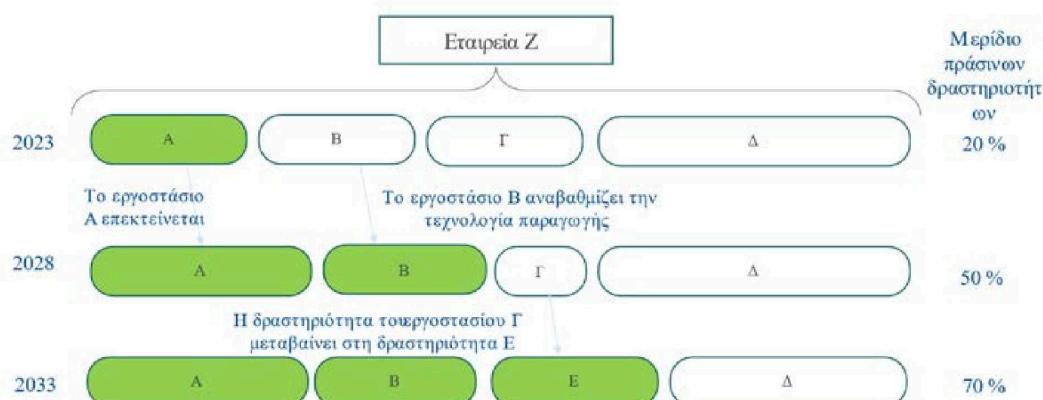

5.2. Η ταξινομία ως εργαλείο μετάβασης

Με τον καθορισμό περιβαλλοντικά βιώσιμων οικονομικών δραστηριοτήτων και όχι επιχειρήσεων, η ταξινομία δίνει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να πραγματοποιήσουν τη μετάβαση με τη σταδιακή αύξηση του οικείου μεριδίου περιβαλλοντικά βιώσιμων δραστηριοτήτων.

Στο σχήμα 5 παρουσιάζεται ο τρόπος με τον οποίο μια επιχείρηση μπορεί να μεταβάλει σταδιακά τις δραστηριότητές της, εν προκειμένω τις δραστηριότητες που εκτελούνται σε εργοστάσια, και να επενδύσει στις αναβαθμίσεις τους, με σκοπό να αυξήσει το μερίδιο πράσινων δραστηριοτήτων στο μέλλον. Τα σχέδια μετάβασης βάσει δραστηριοτήτων μπορούν να αποτελέσουν το βασικό μέρος μιας στρατηγικής μετάβασης σε επίπεδο οντότητας.

Σχήμα 5: Η ταξινομία ως εργαλείο μετάβασης

Πηγή: Πλατφόρμα για τα βιώσιμα χρηματοοικονομικά

Υπόμνημα

= Εγκατάσταση/έργο/λειτουργία ευθυγραμμισμένη/-ο με την ταξινομία

= Εγκατάσταση/έργο/λειτουργία μη ευθυγραμμισμένη/-ο με την ταξινομία

* Η επιχείρηση θα μπορούσε να αντλήσει χρηματοδότηση της μετάβασης σε επίπεδο δραστηριότητας (δηλ. ευθυγραμμισμένες με την ταξινομία κεφαλαιουχικές δαπάνες για αναβάθμιση των δραστηριοτήτων της)

** Η επιχείρηση θα μπορούσε επίσης να αντλήσει χρηματοδότηση της μετάβασης σε επίπεδο δραστηριότητας (γενική εταιρική χρηματοδότηση) αποδεικνύοντας με ποιον τρόπο οι εν λόγω αναβαθμίσεις και το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμά τους ευθυγραμμίζονται με τη μετάβαση όπως ορίζεται στο σημείο 2.1 της σύστασης (δηλ. χρηματοοικόνες επεισημονεύονται σε περιορισμένα σενάρια / περιείς και εξηγώνται τις προβλεπόμενες επενδύσεις σε ένα σχέδιο μετάβασης).

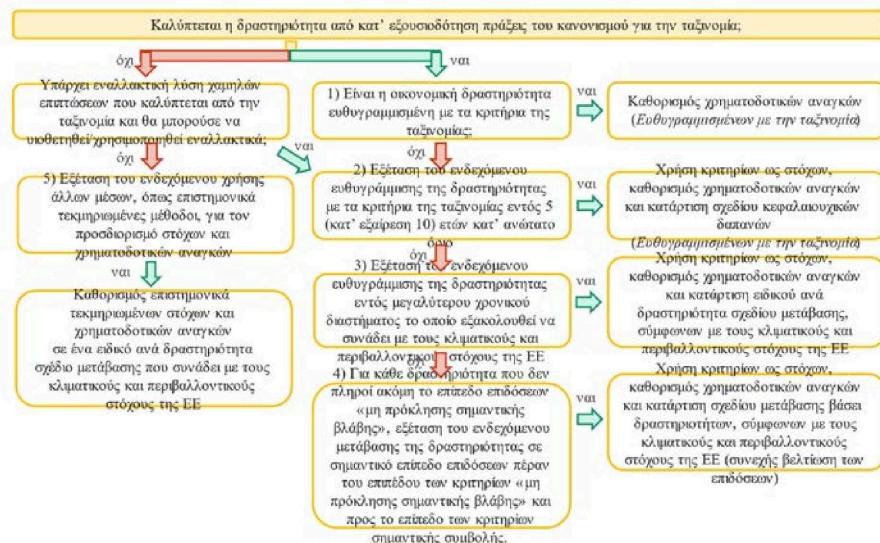
5.3. Επιλογές για τη χρήση της ταξινομίας με σκοπό τον προσδιορισμό χρηματοδοτικών αναγκών μετάβασης

Οι επιχειρήσεις μπορούν να χρησιμοποιούν την ταξινομία για να καθορίσουν τις οικείες χρηματοδοτικές ανάγκες μετάβασης σε επίπεδο δραστηριότητας.

Η ταξινομία δεν επιβάλλει το χρονοδιάγραμμα εντός του οποίου η επιχείρηση θα πρέπει να ευθυγραμμίσει τις δραστηριότητές της με οποιοδήποτε από τα κριτήριά της. Αντ' αυτού, παρέχει ευελιξία στους παράγοντες της αγοράς ώστε αυτοί να ακολουθούν τα χρονοδιαγράμματα των δικών τους επιστημονικά τεκμηριωμένων πορειών μετάβασης. Οι επιχειρήσεις μπορούν να παραπέμπουν σε κριτήρια ταξινομίας κατά τον καθορισμό των κλιματικών και περιβαλλοντικών στόχων τους και, όταν οι εν λόγω στόχοι ευθυγραμμίζονται με τη μετάβαση και η επίτευξή τους είναι αξιόπιστη, μπορούν να αντλούν χρηματοδότηση της μετάβασης για την υλοποίησή τους.

Στο σχήμα 6 παρουσιάζεται ο τρόπος με τον οποίο η ταξινομία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον σκοπό αυτόν, παρέχοντας επιλογές που μπορούν να εξεταστούν με βάση τη συγκεκριμένη σειρά κατάταξης, δηλαδή εξετάζοντας πρώτα κατά πόσον είναι εφικτές οι πλέον φιλόδοξες επιλογές.

Σχήμα 6: Χρήση της ταξινομίας της ΕΕ με σκοπό τον προσδιορισμό χρηματοδοτικών αναγκών μετάβασης

1) Χρηματοδότηση οικονομικών δραστηριοτήτων ήδη ευθυγραμμισμένων με την ταξινομία

Όταν μια οικονομική δραστηριότητα είναι ήδη ευθυγραμμισμένη με την ταξινομία, οι επιχειρήσεις θα μπορούσαν να εξετάσουν τυχόν τρέχουσες και μελλοντικές χρηματοδοτικές ανάγκες ώστε να διατηρηθεί και στο μέλλον η ευθυγράμμιση με την ταξινομία.

2) Επενδύσεις ευθυγραμμισμένες με την ταξινομία

Όταν μια οικονομική δραστηριότητα είναι μεν επιλεξιμή, αλλά δεν είναι ακόμη ευθυγραμμισμένη με την ταξινομία, οι επιχειρήσεις θα μπορούσαν να εξετάσουν το ενδεχόμενο ευθυγράμμισης της με τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου της ταξινομίας εντός 5 (κατ' εξάρεση 10) ετών⁽¹⁰⁾. Οι επενδύσεις μετάβασης που απαιτούνται για την επίτευξη αυτών των στόχων προσδιορίζονται σε ένα σχέδιο κεφαλαιουχικών δαπανών. Οι εν λόγω κεφαλαιουχικές δαπάνες θεωρούνται επενδύσεις ευθυγραμμισμένες με την ταξινομία.

3) Επενδύσεις που ευθυγραμμίζονται με την ταξινομία σε μεγαλύτερο χρονικό διάστημα

Όταν δεν είναι εφικτή η ευθυγράμμιση με την ταξινομία εντός 5 (κατ' εξάρεση 10) ετών, είναι δυνατόν να εξεταστεί το ενδεχόμενο ευθυγράμμισης ενός στοιχείου ενεργητικού ή μιας οικονομικής δραστηριότητας με τα αντίστοιχα κριτήρια επιδόσεων της ταξινομίας εντός μεγαλύτερου χρονικού ορίζοντα που εξακολουθεί να είναι συμβατός με τη μετάβαση. Στην περίπτωση επενδύσεων μετάβασης που θα επιτύχουν ευθυγράμμιση με την ταξινομία μόνο σε χρονικό πλαίσιο μεγαλύτερο από τα 5 (κατ' εξάρεση 10) έτη που αναγωρίζονται βάσει του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2021/2178, αυτές θα μπορούσαν να συνοδεύονται από ειδικό ανά δραστηριότητα σχέδιο μετάβασης συμβατό με τη μετάβαση, στο οποίο αιτιολογείται ο μεγαλύτερος χρονικός ορίζοντας για την επίτευξη των στόχων⁽¹¹⁾ και παρουσιάζεται ο τρόπος με τον οποίο θα επιτευχθεί η ευθυγράμμιση με την ταξινομία σε μεταγενέστερο στάδιο.

Όσον αφορά τις περιβαλλοντικές πτυχές, οι στόχοι θα μπορούσαν να ευθυγραμμιστούν με διεθνείς και ενωσιακούς στόχους και επιδιώκεις περιβαλλοντικής πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με τη βιώσιμη προστασία και αποκατάσταση των ιδιάτινων και θαλάσσιων πόρων, την κυκλική οικονομία, την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης, καθώς και την προστασία και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων.

⁽¹⁰⁾ Σύμφωνα με την κατ' εξουσιοδότηση πράξη για τις δημοσιοποιήσεις ταξινομίας, η περίοδος για την επίτευξη ευθυγράμμισης με την ταξινομία μπορεί να υπερβεί τα πέντε έτη μόνο σε περιπτώση που μια μεγαλύτερη περίοδος αιτιολογείται αντικειμενικά από τα ειδικά χαρακτηριστικά της οικονομικής δραστηριότητας και της σχετικής αναβάθμισης, με ανώτατο όριο τα 10 έτη.

⁽¹¹⁾ Οι σχετικές κεφαλαιουχικές δαπάνες δεν θεωρούνται ευθυγραμμισμένες με την ταξινομία, αλλά μπορούν να αποτελέσουν σημαντικό βήμα της πορείας μετάβασης προς την επίτευξη υψηλότερων επιδόσεων βιώσιμότητας.

4) Επενδύσεις για τη μετάβαση πέραν των επιπέδων «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής σε πρώτο στάδιο

Οι επιχειρήσεις με δραστηριότητες που επί του παρόντος δεν πληρούν τα κριτήρια της ταξινομίας περί «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης», εάν δεν είναι εφικτές προς το παρόν επενδύσεις για την επίτευξη των κριτηρίων σημαντικής συμβολής σε 5 (κατ' εξαίρεση 10) έτη, θα μπορούσαν να εξετάσουν το ενδεχόμενο βελτίωσης των περιβαλλοντικών επιδόσεων των εν λόγῳ δραστηριοτήτων πέραν των επιπέδων επιδόσεων που ορίζονται από τα κριτήρια της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» εντός χρονικού διαστήματος αφετά σύντομου ώστε να είναι συμβατό με τη μετάβαση. (⁽¹²⁾) Για αυτές τις επενδύσεις μετάβασης που βελτιώνουν τις επιδόσεις πέραν των κριτηρίων της ταξινομίας περί «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» ως πρώτο βήμα στη μετάβαση, οι επιχειρήσεις θα μπορούσαν να εξετάσουν το ενδεχόμενο να τις συνοδεύσουν από ειδικό ανά δραστηριότητα σχέδιο μετάβασης συμβατό με τη μετάβαση, στο οποίο περιγράφονται οι λόγοι για τους οποίους είναι αναγκαίο αυτό το ενδιάμεσο στάδιο και ο τρόπος με τον οποίο θα επιτευχθεί ευθυγράμμιση με την ταξινομία σε μεταγενέστερο στάδιο.

Στο σχέδιο θα μπορούσαν να περιγράφονται τα εξής: i) ο τρόπος με τον οποίο θα πραγματοποιηθεί η μετάβαση της δραστηριότητας με ουσιαστική βελτίωση των επιδόσεων πέραν του επιπέδου των κριτηρίων της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» και προς το επίπεδο των κριτηρίων σημαντικής συμβολής και ii) ο τρόπος με τον οποίο η συνεχής βελτίωση των κλιματικών ή περιβαλλοντικών επιδόσεων θα διασφαλίσει την αποφυγή πρόκλησης σημαντικής βλάβης στο μέλλον, καθώς η οικονομία προσεγγίζει περισσότερο την κλιματική ουδετερότητα και τα επίπεδα ανοχής για την πρόκληση βλάβης που δεν ωρίται σημαντική θα μετατοπίζονται επίσης με την πάροδο του χρόνου.

5) Επενδύσεις που προσδιορίζονται με άλλα μέσα στο σχέδιο μετάβασης βάσει δραστηριοτήτων

Για οικονομικές δραστηριότητες υψηλών επιπτώσεων που δεν καλύπτονται ακόμη από κατ' εξουσιοδότηση πράξεις ταξινομίας και στην περίπτωση που δεν υπάρχει εναλλακτική λύση χαμηλών επιπτώσεων καλυπτόμενη από τον κανονισμό για την ταξινομία, οι επιχειρήσεις θα μπορούσαν να εξετάσουν το ενδεχόμενο χρήσης άλλων μέσων, όπως επιστημονικά τεκμηριωμένες μέθοδοι, για τον καθορισμό στόχων και χρηματοδοτικών αναγκών.

6) Επενδύσεις για δραστηριότητες μετάβασης με χαμηλές περιβαλλοντικές επιπτώσεις

Για οικονομικές δραστηριότητες χαμηλών επιπτώσεων, οι οποίες, ως εκ τούτου, δεν καλύπτονται από την ταξινομία, οι επιχειρήσεις μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο χρήσης σχετικών κριτηρίων της ταξινομίας για την αντιμετώπιση των υπολειπόμενων επιπτώσεων, π.χ. μέσω επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, την κινητικότητα χαμηλών εκπομπών, τις τεχνολογίες γενικής εφαρμογής κ.λπ.

6. Χρηματοδοτικά μέσα για την άντληση χρηματοδότησης μετάβασης

Το παρόν τμήμα αφορά το σημείο 8 της σύστασης της Επιτροπής.

Οι επιχειρήσεις μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο χρήσης ενός ή συνδυασμού διαφόρων χρηματοδοτικών μέσων που σχετίζονται με τη μετάβαση για την άντληση χρηματοδότησης μετάβασης, όπως συγκεκριμένα είδη δανείων ή εκδόσεις κεφαλαιαγοράς με ειδικά χαρακτηριστικά. Ο πίνακας 3 κατωτέρω παρέχει παραδείγματα για τον σκοπό αυτόν.

Πίνακας 3

Παραδείγματα χρηματοδοτικών μέσων δανειοδότησης ή κεφαλαιαγοράς για την άντληση χρηματοδότησης μετάβασης

Πράσινα δάνεια και άλλα δάνεια που συνδέονται με τη βιωσιμότητα

- 1) Χρηματοδότηση έργων ή επενδύσεων μέσω δανείου με ειδικό σκοπό μετάβασης (χρήση των εσόδων), όπως δάνεια για την αναβάθμιση στοιχείων ενεργητικού ή την πραγματοποίηση νέων επενδύσεων που θα καταστήσουν εφικτή την παραγωγή χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών ή τη σημαντική βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων. Για παράδειγμα:
 - δάνεια για τη χρηματοδότηση έργων μετάβασης τα οποία διαθέτουν αξιόπιστο σχέδιο μετάβασης βάσει δραστηριοτήτων ή αποτελούν μέρος αξιόπιστου σχεδίου μετάβασης σε επίπεδο οντότητας (⁽¹³⁾).
 - δάνεια για τη χρηματοδότηση επιλέξιμων για την ταξινομία οικονομικών δραστηριοτήτων οι οποίες θα είναι ευθυγραμμισμένες με την ταξινομία σε χρονικό ορίζοντα 5 (κατ' εξαίρεση 10) ετών.

(¹²) Οι σχετικές κεφαλαιουχικές δαπάνες δεν θεωρούνται ευθυγραμμισμένες με την ταξινομία, αλλά μπορούν να αποτελέσουν σημαντικό βήμα της πορείας μετάβασης προς την επίτευξη υψηλότερων επιδόσεων βιωσιμότητας.

(¹³) Σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2022/2464 και την εφαρμογή της (οδηγία για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες).

	<ul style="list-style-type: none"> — αξιόπιστοι επιστημονικά τεκμηριωμένοι στόχοι, όποτε αυτό είναι αναλογικό, οι οποίοι υποστηρίζονται από πληροφορίες που διασφαλίζουν την ακεραιότητα, τη διαφάνεια και τη λογοδοσία: — δάνεια για τη χρηματοδότηση άλλων επενδύσεων μετάβασης σε δραστηριότητες που αναφέρονται στο σημείο 2.2 της παρούσας σύστασης. — καθορισμός άρτιων δεικτών περιβαλλοντικών επιδόσεων για τη χρηματοδότηση εταιρικών επενδύσεων που περιλαμβάνονται σε σχέδιο μετάβασης. <p>2) Αναζήτηση δανείων γενικού (εταιρικού) σκοπού που συνδέονται με βελτιώσεις των συνολικών επιδόσεων βιωσιμότητας σύμφωνα με τη μετάβαση, όπως ορίζεται στο σημείο 2.1. Για παράδειγμα:</p> <ul style="list-style-type: none"> — δάνεια με βασικούς στόχους επιδόσεων για τη χρηματοδότηση επενδύσεων μετάβασης οι οποίες είναι σύμφωνες με επιστημονικά τεκμηριωμένες πορείες μετάβασης: — δάνεια με βασικούς στόχους επιδόσεων για τη χρηματοδότηση επενδύσεων μετάβασης οι οποίες βασίζονται στο συνολικό μερίδιο ευθυγράμμισης με την ταξινομία προς επιτευξη: — δάνεια για τη χρηματοδότηση επενδύσεων μετάβασης οι οποίες βασίζονται σε αξιόπιστο σχέδιο μετάβασης με βασικούς στόχους επιδόσεων.
Πράσινα ομόλογα και άλλα ομόλογα που συνδέονται με τη βιωσιμότητα	<p>1) Εξέταση του ενδεχόμενου έκδοσης ομολόγων για ειδικό σκοπό μετάβασης, αποδεικνύοντας τη χρήση των εσδόδων.</p> <p>Για παράδειγμα, έκδοση ομολόγου σύμφωνα με τον κανονισμό για τα ευρωπαϊκά πράσινα ομόλογα, με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων μετάβασης σε επιλεξιμες για την ταξινομία οικονομικές δραστηριότητες οι οποίες θα είναι ευθυγραμμισμένες με την ταξινομία σε χρονικό ορίζοντα 5 (κατ' εξαίρεση 10) ετών.</p> <p>2) Εξέταση του ενδεχόμενου έκδοσης ομολόγου που συνδέεται με στόχο επιδόσεων μετάβασης της επιχειρησης (π.χ. συνδεόμενο με τη βιωσιμότητα ομόλογο) με τη χρήση της ταξινομίας, αξιόπιστων σχεδίων μετάβασης σε επίπεδο οντότητας (⁽¹⁴⁾) και σε επίπεδο δραστηριότητας ή αξιόπιστων επιστημονικά τεκμηριωμένων στόχων, όπου αυτό είναι αναλογικό, και:</p> <ul style="list-style-type: none"> — καθορισμός βασικών στόχων επιδόσεων για τη χρηματοδότηση εταιρικών επενδύσεων σημαντικού μεγέθους που περιλαμβάνονται σε σχέδιο μετάβασης: — οι επιχειρήσεις καλούνται να συνδέουν τις απαιτήσεις βιωσιμότητάς τους βάσει ενός συνδεόμενου με τη βιωσιμότητα ομολόγου με έναν στόχο που σχετίζεται με την ταξινομία ή τον ενωσιακό δείκτη αναφοράς για το κλίμα: — αυτό μπορεί να περιλαμβάνει τη χρηματοδότηση επενδύσεων μετάβασης που καθορίζονται μέσω στόχων που βασίζονται στην ταξινομία. <p>3) Εξέταση του ενδεχόμενου χρήσης του υποδειγματος οικειοθελούς δημοσιοποίησης βάσει του κανονισμού για τα ευρωπαϊκά πράσινα ομόλογα, με σκοπό την παροχή τυποποιημένων πληροφοριών σε επενδυτές και ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς για εκδόσεις ομολόγων που δεν τηρούν το ευρωπαϊκό πρότυπο πράσινων ομολόγων.</p>
Χρηματοδότηση με ίδια κεφάλαια	Όταν οι εκδόσεις μετοχών αποτελούν επαρκές χρηματοδοτικό μέσο, εξέταση του ενδεχόμενου χρήσης κριτηρίων μετάβασης παρόμοιων με εκείνα που αναφέρονται ανωτέρω για τον καθορισμό βασικών στόχων επιδόσεων βιωσιμότητας.
Εξειδικευμένη χρηματοδότηση	Εξέταση του ενδεχόμενου εξειδικευμένης χρηματοδότησης , όπως η χρηματοδοτική μίσθωση, τα δομημένα χρηματοδοτικά προϊόντα, η χρηματοδότηση έργων και τα μέσα μεικτής χρηματοδότησης, χρησιμοποιώντας κριτήρια μετάβασης παρόμοια με εκείνα που αναφέρονται ανωτέρω για τον καθορισμό βασικών στόχων επιδόσεων βιωσιμότητας.

7. Χρήση εργαλείων βιώσιμης χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης από ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και επενδυτές

Το παρόν τμήμα αφορά το σημείο 9 της σύστασης της Επιτροπής.

Οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και οι επενδυτές που επιθυμούν να παράσχουν χρηματοδότηση μετάβασης για τη στήριξη της μετάβασης της πραγματικής οικονομίας θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν εργαλεία βιώσιμης χρηματοδότησης για τον καθορισμό στόχων χαρτοφυλακίου και τον προσδιορισμό έργων ή επιχειρήσεων προς χρηματοδότηση της μετάβασης. Ο πίνακας 4 κατωτέρω παρέχει περαιτέρω παραδείγματα σχετικά με το θέμα αυτό.

⁽¹⁴⁾ Σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2022/2464 και την εφαρμογή της (οδηγία για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες).

Πίνακας 4

Τρόποι χρήσης εργαλείων βιώσιμης χρηματοδότησης για τον καθορισμό στόχων χαρτοφυλακίου και τον προσδιορισμό έργων ή επιχειρήσεων προς χρηματοδότηση της μετάβασης

<p>Εξέταση του ενδεχόμενου χρήσης της ταξινομίας για τον καθορισμό στόχων σε επίπεδο χαρτοφυλακίου και τον προσδιορισμό κατάλληλων επιχειρήσεων:</p>	<p>Χρήση κριτηρίων της ταξινομίας για τον καθορισμό κλιματικών και περιβαλλοντικών στόχων χαρτοφυλακίου</p> <p>Εξέταση του ενδεχόμενου χρήσης των κριτηρίων και των δημοσιοποιήσεων της ταξινομίας για τον καθορισμό στόχων και την παρακολούθηση της προόδου με την πάροδο του χρόνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου και, στην περίπτωση των ιδιοκτητών στοιχείων ενεργητικού, για τη συνολική κατανομή των στοιχείων ενεργητικού.</p> <p>Εξέταση του ενδεχόμενου χρήσης των δημοσιοποιήσεων της ταξινομίας για την παρακολούθηση του μεριδίου επιλέξιμων για την ταξινομία επενδύσεων, του μεριδίου ευθυγράμμισμένων με την ταξινομία επενδύσεων και της προόδου ως προς την ευθυγράμμιση με τα κριτήρια της ταξινομίας.</p> <p>Με την επιφύλαξη της διαδεσμότητας δεδομένων, εξέταση του ενδεχόμενου χρήσης του δείκτη πράσινων στοιχείων ενεργητικού και του δείκτη πράσινων επενδύσεων με βάση την ταξινομία, με σκοπό τον καθορισμό ειδικών ανά τομέα στόχων σε επίπεδο χαρτοφυλακίου προς τους οποίους μπορεί να συγκλίνει ο μέσος όρος του χαρτοφυλακίου κατά τη διάρκεια της μετάβασης. Για παράδειγμα, οι τράπεζες μπορούν να χρησιμοποιούν τον δείκτη πράσινων στοιχείων ενεργητικού και τις απόλυτες εκπομπές άνθρακα στα σχετικά χαρτοφυλάκια ή τη μέση ενεργειακή απόδοση ενός χαρτοφυλακίου ενυπόδηκτων δανείων, με σκοπό την ανάπτυξη στόχων μείωσης των εκπομπών ή ενός στόχου ενεργειακής απόδοσης και ενδιάμεσων οροσήμων.</p>
--	--

⁽¹⁵⁾ Σύμφωνα με τους δείκτες αναφοράς, απαιτείται ως βάση αναφοράς απανθρακοποίηση κατά 30 % για τους ενωσιακούς δείκτες αναφοράς για την κλιματική μετάβαση και κατά 50 % για τους ευθυγράμμισμένους με τη συμφωνία του Παρισιού ενωσιακούς δείκτες αναφοράς. Απαιτείται επίσης απανθρακοποίηση κατά 7 % σε ετήσια βάση, συμπεριλαμψη των εκπομπών του πεδίου εφαρμογής 3 και περιορισμοί στην κατανομή ιδίων κεφαλαίων ώστε να διασφαλίζεται ότι η εκπροσώπηση των βιομηχανιών αντιστοιχεί σε εκείνη του μητρικού δείκτη αναφοράς (αποφυγή βιομηχανικής μεροληψίας).

	<p>Εξέταση του ενδεχόμενου χρήσης της ταξινομίας για την επιλογή επιχειρήσεων με στόχους και συγκεκριμένες ανάγκες μετάβασης:</p> <p>Εξέταση του ενδεχόμενου χρήσης κοινών δεικτών μέτρησης στα σχέδια μετάβασης, τόσο σε επίπεδο οντότητας όσο και σε επίπεδο δραστηριότητας, με σκοπό τον συστηματικό προσδιορισμό χρηματοδοτικών αναγκών μετάβασης σε ορισμένους τομείς, με βάση τους χρηματοοικονομικούς δείκτες μέτρησης και τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλουν οι επιχειρήσεις, για παράδειγμα:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Στόχοι μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, για τις εκπομπές του πεδίου εφαρμογής 1, 2 και, στον βαθμό του εφικτού, τις εκπομπές του πεδίου εφαρμογής 3 σημαντικού μεγέθους. — Ευθυγράμμιση με την ταξινόμηση και σχέδια ευθυγράμμισης για οικονομικές δραστηριότητες σε τομείς υψηλών επιπτώσεων. — Κεφαλαιουχικές δαπάνες για τη χρηματοδότηση των σταδίων μετάβασης με αναφορές στους χρησιμοποιούμενους βασικούς δείκτες μέτρησης βιωσιμότητας (π.χ. κεφαλαιουχικές δαπάνες βάσει ταξινομίας). — Αξιοπιστία των στόχων μετάβασης με βάση τις δράσεις και τους μοχλούς που σχεδιάζουν να χρησιμοποιήσουν οι επιχειρήσεις προς επίτευξη των στόχων, και την εξαρτησή τους από εξωτερικούς παράγοντες (⁽¹⁶⁾), το αναμενόμενο κόστος της μετάβασης. — Κίνδυνοι μετάβασης και τρόποι με τους οποίους οι δυνητικοί στόχοι μετάβασης μπορούν να μειώσουν τους εν λόγω κινδύνους με την πάροδο του χρόνου. — Έκθεση σε χρηματοοικονομικές ευκαιρίες που σχετίζονται με το κλίμα (π.χ. ως % του συνολικού χαρτοφυλακίου/της δραστηριότητας ανάληψης κινδύνου) — Τρέχουσες και προβλεπόμενες χρηματοδοτούμενες εκπομπές σε όλους τους τομείς, τις γεωγραφικές περιοχές και τα χρονοδιαγράμματα. — Δείκτες μέτρησης ευθυγράμμισης χαρτοφυλακίου (π.χ. σταθμισμένη μέση ένταση άνθρακα, τεκμαρτή αύξηση της θερμοκρασίας, χρηματοδοτούμενες εκπομπές σε σχέση με κοινά χρησιμοποιούμενο και επιστημονικά τεκμηριωμένο δείκτη αναφοράς).
	<p>(¹⁶) Π.χ. πιθανή μελλοντική πολιτική, τεχνολογική ετοιμότητα, κοινωνική αποδοχή, διαθεσιμότητα πόρων και φυσικές κλιματικές επιπτώσεις σε όλες τις εγκαταστάσεις όπου λειτουργεί η επιχείρηση.</p>

	<p>Εξέταση του ενδεχόμενου χρήσης δημοσιοποιήσεων σχετικά με τα σχέδια μετάβασης, με σκοπό τον προσδιορισμό συγκεκριμένων επιχειρήσεων ή έργων με σαφείς στόχους απανθρακοποίησης που λειτουργούν μεν επί του παρόντος με υψηλές εκπομπές, αλλά διαθέτουν αξιόπιστα σχέδια μετάβασης για τη μείωσή τους με την πάροδο του χρόνου, τα οποία θα καταστήσουν εφικτή την απανθρακοποίηση του χαρτοφυλακίου με τον ίδιο ρυθμό με τις επιχειρήσεις στις οποίες γίνονται επενδύσεις.</p> <p>Εξέταση του ενδεχόμενου χρήσης προτύπων και κατευθυντήριων γραμμών δυνάμει της οδηγίας (ΕΕ) 2022/2464 και της εφαρμογής της, κατά περίπτωση, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι κλιματικές και περιβαλλοντικές επιδόσεις μιας επιχείρησης, το σημείο εκκίνησής της και η ατομική της πορεία μετάβασης, και να συμπληρώνονται οι δημοσιοποιήσεις σχετικά με τους στόχους μετάβασης, τα σχέδια μετάβασης και τα δεδομένα χρηματοοικονομικών αναφορών.</p> <p>Εξέταση του ενδεχόμενου χρήσης δημοσιοποιήσεων και ενημερωτικών δελτίων που συνοδεύουν την έκδοση πράσινων ομολόγων και ομολόγων ή μετοχών συνδεόμενων με τη μετάβαση και τη βιωσιμότητα:</p> <p>Εξέταση του ενδεχόμενου χρήσης πληροφοριών που παρέχονται από εκδότες πράσινων ομολόγων, ομολόγων συνδεόμενων με τη βιωσιμότητα ή άλλων ομολόγων με χαρακτηριστικά χρηματοδότησης μετάβασης, με σκοπό την επιλογή επενδύσεων με περιβαλλοντική ακεραιότητα και το επίπεδο φιλοδοξίας που αναζητεί ένας επενδυτής.</p> <p>Εξέταση του ενδεχόμενου χρήσης του υψηλού βαθμού διαφάνειας που παρέχει ο κανονισμός για τα ευρωπαϊκά πράσινα ομόλογα, με σκοπό την επιλογή έργων προς χρηματοδότηση μετάβασης, όταν η περιβαλλοντική ακεραιότητα διασφαλίζεται από την ταξινομία. Η ενισχυμένη διαφάνεια όσον αφορά τη χρήση των εσόδων αυξάνει την αξιοπιστία και την εγκυρότητα των εν λόγω επενδύσεων, ιδίως εάν αυτές συνδέονται με τα όρια ή τους στόχους βιωσιμότητας που καθορίζονται από την επιχείρηση και δημοσιοποιούνται στις εταιρικές δημοσιοποιήσεις της.</p> <p>Εξέταση του ενδεχόμενου χρήσης του υψηλού βαθμού διαφάνειας που παρέχουν οι εκδότες οι οποίοι χρησιμοποιούν τα υποδείγματα οικειοθελούς δημοσιοποίησης για εκδότες οι οποίοι χρησιμοποιούν διαφορετικά πρότυπα από αυτά που προβλέπονται στον κανονισμό για τα ευρωπαϊκά πράσινα ομόλογα, με σκοπό την επιλογή έργων προς χρηματοδότηση μετάβασης τα οποία ευθυγραμμίζονται με τη μετάβαση σε μια βιώσιμη οικονομία.</p> <p>Εξέταση του ενδεχόμενου χρήσης πληροφοριών σχετικά με τους στόχους μετάβασης ή τις χρηματοδοτικές ανάγκες μετάβασης που περιλαμβάνονται στα ενημερωτικά δελτία για εκδόσεις από επιχειρήσεις που βρίσκονται σε διαδικασία μετάβασης, με σκοπό την αξιολόγηση των κινδύνων και των χαρακτηριστικών βιωσιμότητας μιας έκδοσης, σε συνδυασμό με άλλους χρηματοοικονομικούς κινδύνους και οφέλη του έργου ⁽¹⁷⁾.</p>
--	---

⁽¹⁷⁾ Η πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2017/1129, (ΕΕ) αριθ. 596/2014 και (ΕΕ) αριθ. 600/2014 προκειμένου να καταστούν οι δημόσιες κεφαλαιαγορές στην Ένωση πιο ελκυστικές για τις εταιρείες και να διευκολυνθεί η πρόσβαση μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σε κεφάλαια (COM/2022/762 final), συμβάλλει στη διαφάνεια, καθώς απαιτεί τη συμπερίληψη πληροφοριών βιωσιμότητας στα ενημερωτικά δελτία για εκδόσεις που προβάλλουν ισχυρισμούς βιωσιμότητας.